

THE SINO-INDIAN BORDER DISPUTE – IS THERE A WAY OUT?

Marko PEJKOVIĆ¹

ABSTRACT

This paper examines the Sino-Indian border dispute from India's independence to the present. Although it does not cover all aspects of the Sino-Indian rivalry, resolving the dispute is crucial for long-term Asian stability. The intensity of the dispute has varied, ranging from periods of calm to military posturing, armed clashes, and war. Therefore, the question arises – what escalates this dispute? Some factors that contribute to escalation are rooted in realism, such as the belief that the other side seeks hegemony, or India's alignment with China's main rival (USA/USSR) and China's alignment with India's (Pakistan). However, not all factors are based on military-economic capabilities. Some crucial factors stem from internal political dynamics. Therefore, a foreign policy analysis is necessary to understand the nature of this dispute. The two sections of this paper offer a foreign policy analysis of all border incidents during and after the Cold War. Based on it, in conclusion, the author succinctly and tentatively proposes Zhou Enlai's swap plan (modified by Nehru) as a starting point for further conflict regulation (China would make certain territorial concessions to India), but on the additional condition that India would forever prohibit Tibetan emigrants from engaging in political activities related to Chinese Tibet.

ARTICLE HISTORY

Received:
13/05/2026
Revised:
20/07/2026
Accepted:
11/08/2026

KEYWORDS

China; India; Asia;
South Asia; foreign
policy analysis;
MacMahon line;
Tibet.

Cite this article as: Pejković, Marko. 2026. "The Sino-Indian Border Dispute – Is There a Way Out?". *The Review of International Affairs* LXXVIII (1198): 647–686. https://doi.org/10.18485/iipe_ria.2026.77.1198.4

¹ Research Fellow, Institute for Political Studies, Belgrade, Serbia. Email: pejkovic.braman.marko@gmail.com; marko.pejkovic@ips.ac.rs, <https://orcid.org/0009-0004-5920-1381>.

Introduction

It is difficult to imagine that any rivalry between China and India would disappear the moment their decades-long border dispute, a form of spatial rivalry, is resolved (Ganguly, Pardesi, and Thompson 2023, 10; Verma 2024, 399). However, without a resolution of the border issues, it is even more difficult to imagine that any other rivalry can be resolved in the long term. Especially in recent years, India has stated that any progress in relations between the two countries will strictly depend on China's behaviour on the border (Gokhale 2021b, 21; Gokhale 2022, 24-25). We believe that the resolution of the border dispute is a necessary condition for resolving all other Sino-Indian disputes.

Moreover, foreign literature often oscillates between fatalistic pessimism that the rivalry between China and India, including spatial on the border, cannot be mitigated or eliminated by compromise (Garver 2001; Bajpai 2021; Saran 2022; Ganguly, Pardesi, and Thompson 2023) and euphoric optimism that the border dispute is nothing more than an episodic derailment of dominant cooperation (Ramesh 2005; Tripathi and Deepak 2012). Some also point out that a compromise on the border is not unthinkable but do not provide a concrete set of measures to achieve this (Pardesi 2022). Our work will follow in the footsteps of foreign authors who do not see the dispute as fate, while offering concrete proposals for overcoming it (Singh 2020; Suryanarayana 2021; Gokhale 2022). Domestic works on this topic provide excellent insights into certain aspects of the Sino-Indian border crises (Vuković 2018; Vuković 2020). However, unlike our work, they cover little of the Cold War decades of the problem (crucial for its genesis), while also belonging to the pessimistic school of Sino-Indian relations.

Additionally, this paper approaches the research problem from a perspective of foreign policy analysis (Kaarbo 2015). The foreign policy goals and the means to achieve them are the result of a multi-layered decision-making process, marked by complex and distortive communication between various actors – their perceptions and misperceptions, ideas about other countries and ideologies. States are not “black boxes” that, faced with identical external incentives, act in the same way through rational choice (Parent and Rosato 2015, 55). In other words, although *realpolitik* plays an important role in calculations, foreign policy is not something automatically predictable like a natural (objective) law but is mediated to such an extent by the ideological, perceptual, and communicative (subjective) factors of political actors – and even by random factors – that realism as a theory is insufficient.² For, how else can we explain the fact that Indian Prime Ministers Nehru

² Moreover, it is impossible to categorize foreign policy under a theory that would provide “laws” for all countries or for one. Thus, those who claim that China always chooses to use force against India – when it feels threatened by an invasion by great powers and the party leader thinks that his public

and Rajiv Gandhi had a different view from their associates on China? Or the fact that today, when China's economic and military capabilities (GDP and military spending) surpass India's drastically more than during the Nehru-Gandhi dynasty (Bajpae and Jie 2025, 11), almost no one in the political elite advocates a change in the Nehruvian doctrine of non-alignment understood as "strategic autonomy" (Khilnani et al. 2012, 8, 31, 51; Hall 2019, 33)? Finally, the paper concludes with a unique proposal for ending the border dispute – the way Austria and Russia resolved the dispute during and after the Congress of Vienna (1815) could be a recipe for China and India today.

Sino-Indian Border Dispute during the Cold War

The seeds of the border dispute between China and India can be traced back to the period before Indian independence. In 1939, Mao wrote that Nepal, Bhutan, and Burma were Chinese territories, despite being countries of vital security interest to both the British colonialists and independent India (Chakravarti 1967, 40-44; Garver 2001, 167-168, 251). And in early 1947, the Conference on Asian Relations was held in New Delhi. Despite non-communist China's protests, India invited Tibet. Tibet was shown separately from China on a large map of Asia in the conference hall. But because of the Chinese persistence, Nehru eventually allowed the Chinese delegate to repaint the map, showing Tibet as part of China. The Tibetan flag was removed (Garver 2001, 44; Ganguly, Pardesi, and Thompson 2023, 58-59).

China's return to Tibet caused divisions within the Indian leadership. Nehru wavered between accommodating China and asserting Indian interests, while Sardar Patel advocated for a tougher approach (Hall 2020, 154-156; Garver 2001, 43-53). Both leaders believed that the best scenario for India was for Tibet to maintain its pre-communist status of "sovereignty under Chinese suzerainty", essentially meaning a *de facto* independent Tibet under nominal Chinese control. However, they disagreed on how to achieve this. Nehru was confident that China would not station a large standing army and would grant Tibet the broadest possible autonomy – provided that India accommodated Chinese interests as much as possible. He believed that logistical costs, difficult terrain, and climate deterred China from turning Tibet into a classical Chinese province. To test China's red lines, Nehru decided to send military aid to Tibet three times, with the last shipment occurring after China had expressed its intent to reclaim Tibet by force. India then extended

support is sinking – are wrong (Balazs 2021, 18-24). In fact, on the eve of the attack on India in 1962, China had the impression that the United States would not attack China (Garver 2006, 110-111). And, as we will explore further below, Mao was actually gaining power but decided to go to war due to a completely random circumstance – a successful annual harvest. Therefore, the foreign policy decisions of India and China must be evaluated on a case-by-case basis.

diplomatic support to Tibet by sending three notes to China: 1) opposition to admitting the People's Republic of China to the UN instead of Taiwan, 2) hints that the use of force would cause the negotiations between Dalai Lama and China to break off, and 3) suggestion according to which Tibet would have autonomy under Chinese suzerainty if India retained trade and cultural rights acquired during the colonial period (Mullik 1971, 77-78). China rejected the first two notes and partially accepted the third, agreeing to Tibetan autonomy but insisting on firm Chinese sovereignty rather than loose suzerainty. China emphasised that Tibet was an integral part of China and its internal issue.

Nehru interpreted this as China's willingness to accept at least one of India's demands. He therefore influenced the Dalai Lama (who was considering fleeing to India) to remain in Tibet and negotiate autonomy with Beijing. Nehru did not accept any of Patel's proposals for a stronger balancing of China in the border areas: 1) strengthening the road and administrative infrastructure, 2) strengthening the army, 3) redefining the border with China (since the old India-Tibetan border treaties had ceased to be valid). In truth, Nehru also intimately desired these measures, but he believed that India did not have the capacity to do so at the time – which could change if India had at least two decades of peace with China to stabilise its economy (Mullik 1971, 79-81, 179, 184).

After the Dalai Lama reached an agreement with Beijing in 1951, Nehru believed he had public support for the 1954 India-China agreement that would confirm two key points: 1) Tibetan autonomy, and 2) the Sino-Indian border. However, issues such as miscommunications between New Delhi and the Indian embassy in Beijing, as well as the lack of experience within the Indian establishment in conducting negotiations, became apparent. In contrast to China, which had extensive experience in negotiation techniques from previous agreements with Western powers, the USSR, and Japan, Indian politicians had limited experience in this area. Negotiation was a domain that had been handled by the colonial British until India gained independence (Gokhale 2021a, xi). Unlike India, China had never been ruled by a foreign colonial power, allowing for an uninterrupted diplomatic tradition.

The 1954 agreement did not mention Tibetan autonomy or precisely define the Sino-Indian border (Garver 2001, 51-52; Lüthi 2017, 32). The Indians paid the price for their inexperience, as they believed the agreement implicitly guaranteed these two vital interests, instead of insisting on their explicit inclusion and elaboration. Beijing, on the other hand, believed that India had relinquished its right to intervene in Tibetan affairs and make statements on the subject as *per* the explicit provisions of the agreement (Garver 2001, 51-52). Therefore, when Beijing significantly reduced Tibetan autonomy a few years later, India criticised it. Beijing viewed India's reaction as duplicitous. But the agreement only allowed traders and pilgrims from both countries to use six Himalayan passes for crossing into India/Tibet, all of which were on the MacMahon Line agreed upon in 1914 by the British colonialists in New Delhi

and the Tibetan government without the approval of a weakened early republican Beijing. Nehru wrongly assumed that China implicitly recognised the MacMahon Line as the border, further solidifying his previous belief based on distorted information about Chinese positions sent by Ambassador Panikkar from Beijing (Lüthi and Gupta 2017, 9). In September 1951, Chinese Premier Zhou Enlai proposed talks on border demarcation to India, but then went silent in early 1952. Despite this, Nehru instructed Panikkar in April 1952 to initiate talks on border demarcation, which Panikkar refused, claiming that “Zhou’s systematic silence should be treated as tacit consent to all Indian positions regarding the border”.³ Nehru adopted Panikkar’s unrealistic assessment that the Chinese communists had implicitly accepted the border established by British colonialists and the Tibetan government without Beijing’s consent.

A serious misunderstanding over the borders was evident both before and after the 1954 treaty, as seen through the mutual publication of official maps. In 1950, India published maps showing the western and central sectors of the border with China as undefined, contrasting with the eastern sector, which aligned with the MacMahon Line (Raghavan 2010, 227-233). However, in November of 1950, Nehru stated that the borders in the western and central sectors were regulated by old practices and customs. During Nehru’s visit to China in 1954, he brought up the issue of Chinese maps still showing parts of India as parts of China to Zhou Enlai. Zhou explained that these were maps from the Kuomintang regime, still being published out of habit, and that the communists had not yet reviewed them, with no intention of altering the borders like the Kuomintang (Singh 1998, 295; Lüthi and Gupta 2017, 9-10). By July 1958, China had not withdrawn the old maps or issued new ones.⁴ However, the new edition of Chinese maps that month showed no changes, with Chinese borders still significantly further south than Indian maps claimed. Also, China actively promoted its latest maps internationally (Chakravarti 1967, 66-67). This was despite Zhou Enlai’s assurances during his 1956/57 visit to India that China was willing to accept the situation on the ground regarding the MacMahon Line, despite viewing it as an unjust creation of British imperialism (Xiaowen 2020, 95). What then prompted Beijing in July 1958 to adopt a different and more rigid stance concerning the borders?

³ Zhou changed his position because, as will be seen later in the paper, he realized that he could use the unresolved border as a trump card in negotiations with India regarding the status of Tibet.

⁴ Since 1955, there have been four minor incidents in the disputed areas. These incidents involved small Chinese detachments patrolling and camping south of the border (as perceived by India). They would often encounter Indian patrols, leading to threats of force. This was undoubtedly a collateral consequence of guerrilla actions by small groups of rebels crossing the border and Chinese efforts to search for them (Chakravarti 1967, 67-70).

Namely, just a month earlier (June 16, 1958), a Tibetan rebel army called the “Volunteer Freedom Fighters for Religious and Political Resistance” was formed at a parade south of Lhasa. This deeply disturbed local Chinese officials who urgently asked the Dalai Lama to do everything possible to disarm it (Andrugtsang 1973, 62-64; Knaus 1999, 150-151). Rebel activities in Tibet had been ongoing since 1951, but they were isolated and poorly organised actions that only received direct support from the US in 1956 (Knaus 1999, 137-145). And the role of India in aiding the Tibetan uprising was unquestionable, despite Nehru’s refusal to provide military aid (Chakravarti 1967, 73-74, 89; Garver 2001, 60-62). In July 1958, Beijing sent a note to New Delhi detailing the subversive activities of Tibetan émigrés based in the Indian city of Kalimpong. When the uprising expanded in scope in 1959, China viewed the Indian consul’s promise in Lhasa that India would consider a written demand for independence from a group of Tibetans in talks with Chinese counterparts as a gross interference in its internal affairs. Also, the Indian embargo on trade with Tibet, the refuge given to the Dalai Lama, and the attempt of certain members of Nehru’s party to help the Tibetan rebels through a special committee and to appeal to UN bodies for military intervention in Tibet were all interpreted negatively. Chinese perceptions here are not without foundation, as evidenced by the American admission that an Indian official from the Ministry of Home Affairs showed the American consul in Calcutta a letter from an anonymous Tibetan requesting military aid, believing that it might be of interest to the US. Additionally, the Dalai Lama’s brother claimed that another Indian official, during a meeting in Sikkim (then an Indian Himalayan protectorate), conveyed Nehru’s promise that India would mediate in the withdrawal of Chinese troops from Tibet (Knaus 1999, 159).

What is certain is that Nehru preferred the Tibetans to peacefully fight for their rights. However, he was not willing to restrain their activities even if they collaborated with Western powers and used Indian territory for subversive and guerrilla actions in neighbouring Tibet. This is evident from the fact that during the Dalai Lama’s visit to India in 1956/57, Nehru first informed him that he could not rely on direct Indian assistance. But then, Nehru acted against Zhou Enlai’s request to prevent the Dalai Lama’s contact with Tibetan refugees associated with Western secret services in Kalimpong (Knaus 1999, 134-135). Nehru further told his associates that India would not interfere with the assistance that Tibetan refugees provided to their compatriots in China, even if Beijing protested to New Delhi about it and sought the extradition of Indian Tibetans – on the condition that the refugees refrain from making their actions public as much as possible (Mullik 1971, 182-183; Garver 2001, 53-54).

Whether Nehru consciously began to take steps to assist the Tibetan struggle over time is still not fully clear. Despite the aforementioned actions of lower-ranking Indian officials in Lhasa, Calcutta and Sikkim, it is not certain that Nehru was aware of their actions, let alone approved them. The administration of the young Indian

state did not always act cohesively, with both theoretical and practical disagreements between various state bodies regarding policy towards China being common. At times, the Ministry of Home Affairs blocked the implementation of Nehru's decisions made at the suggestion of the secret service (Mullik 1971, 156, 192-193, 240, 244). From the Chinese perspective, which viewed India as a unified apparatus, these details did not matter. After the publication of the maps in July 1958, Beijing believed Nehru was not only supporting the Tibetan uprising but also secretly working with the Americans from the beginning to instigate it. That is why the escalation of the Tibetan rebellion in 1958 influenced China to raise the stakes in the border dispute with India by insisting on using the older, more contentious maps.

However, the Chinese position of July 1958 was not irreversible. During his visit to India in April 1960, Zhou offered a solution to the border dispute. India would receive satisfaction in the eastern sector along the McMahon Line, and China in the western sector by acquiring the strategically more important region of Aksai Chin (Lüthi 2017, 33-34). The reason for this new turn should be sought in the dynamics of Chinese domestic politics. More precisely, the prevailing perception of the responsibility of party leaders (Mao vs. others) for the success or failure of the economic reforms of 1958, called Great Leap Forward II, had a direct impact on relations in the China-USSR-India triangle. The better the effects of Great Leap Forward II were, the greater the distance Beijing was from Moscow and New Delhi, and *vice versa*.

Even before that, de-Stalinization, the revolts in Hungary and Poland in 1956, and the failure of the Great Leap Forward I to industrialise China on the Soviet model, had already caused a rift between China and the USSR. At the same time, the USSR had significantly improved relations with India (Madan 2020, 72). But this rift was not final. Before that, China had to find its own Chinese path to socialism that would not resemble the Soviet one but would still yield tangible results. A successful Chinese path would provide enough "capital" on the basis of which Beijing could finally break with "revisionist Moscow". Otherwise, concerned about the potential for a crisis similar to the one of Stalin's successorship in China, Mao decided to establish a predictable framework for the transfer of power after his death. After laying the foundations for Great Leap Forward II, he planned to step back to the second party front. From there, he would handle operational state policy, including foreign affairs, only in the event of crises or emergencies. The first party front was left to the other members of the Politburo to further develop their leadership skills. This retreat of Mao took place in April 1959 when he resigned as head of state in favour of Liu Shaoqi (MacFarquhar 1974, 105-106, 154).

However, Mao believed from the start that his colleagues on the first party front were not following his general principles for the Great Leap Forward II boldly or diligently enough. First and foremost, in the area of collectivisation in the countryside. According to Mao, this doubt about the success of China's economic

path was also reflected in their excessive favouritism towards Moscow and New Delhi. The first party front accepted the criticisms that Khrushchev made during his September 1959 visit to China regarding China's "adventurous policy" towards the border with India (Jun 2005, 8). Mao associated this with a potential Chinese regression into "revisionism" of the Soviet-Yugoslav type – a futile compromise with "bourgeois reaction" in the domestic economy and the illusion that the transition to communism at the international level required not only tactical but also strategic dialogue with capitalist/imperialist regimes. Therefore, Mao was simply waiting for the first year, slightly better in terms of agricultural yields, to return to the forefront and thus nullify the accommodation of Chinese interests with the USSR/India (MacFarquhar 1997, 281-282). That year was 1962, precisely the year of the Sino-Indian War. In August of that year, at the Beidaihe conference, Mao announced his return and China's shift to the left. Up until then, Beijing had employed both the stick and the carrot in its relations with India. Since that conference, it has only used the stick, making war inevitable (MacFarquhar 1997, 302).

Nehru, for reasons of domestic politics, had less and less room for compromise. A few years earlier, Nehru had been unconstrained by Indian public opinion, as he had signalled his readiness to compromise in the western sector (Gupta 2017, 53-54, 58).⁵ From the end of 1959 until the war in 1962, Nehru was increasingly undermined by a passionate public opinion. The reactions of both the opposition and the ruling party in parliament became so extreme that Nehru had to consider the possibility that accepting the latest Chinese border proposal from 1960 would lead to the downfall of the government (Frankel 2020, 265; Gupta 2017, 59). In order to minimise the risks of falling from power due to accusations of pursuing a lukewarm policy towards China, he took further steps. In response to the increased presence of Chinese patrols and outposts in the disputed zones from 1959-1961 (a collateral result of the Tibetan uprising),⁶ India began pursuing its Forward Policy in early 1962. This included increasing military presence, establishing Indian outposts that would prevent further movement of the Chinese army (PLA) to the west, and positioning the Indian army as far forward as possible to the east (Balazs 2021, 99-

⁵ This readiness stemmed from uncertainty about the legitimacy of India's claims to the entire territory of the western sector, Aksai Chin. It was reflected in the proposal that Aksai Chin become a buffer zone without civil-military authority, and only then could negotiations begin. This was contrary to China's position, which demanded the withdrawal of troops to 20 kilometers from the line of current control, thereby maintaining control over the newly built and strategically important road from Tibet to Xinjiang.

⁶ The immediate result was two armed clashes in 1959, resulting in dozens of deaths on both sides – one in the eastern sector (Longju) and the other in the western sector (Kongka Pass). In Longju, the Indian army established a checkpoint to regulate the entry of Tibetan refugees, leading to a confrontation with the PLA and a subsequent shootout. In Kongka Pass, an Indian patrol encountered the PLA, attempted to encircle them, and a shootout followed.

101, 104-105). However, this forward penetration was limited because the Indian units had orders to avoid even the smallest armed clashes as much as possible (they could only fire in self-defence). Nehru's team believed that China would not initiate a large-scale war because of this. In the worst-case scenario, a small localised clash was expected.

Despite these difficulties that hindered Nehru's ability to reach an agreement, it was still possible until July 1962, a month before Mao's return. Nehru believed that, after surviving the initial attack of public opinion, a period of rebuilding his damaged credibility may have begun. This was especially true since he would be presenting the Chinese proposal of 1960 to the public, but with modifications that favoured India (Lall 1981, 155-158). Accordingly, China would maintain complete control over the portion of Aksai Chin where the newly constructed road passed through. This road was crucial to China's year-round control over Tibet, as other routes were often impassable during certain months. However, India's Forward Policy would also be somewhat validated.⁷ In 1959, the Indian establishment had already acknowledged that China would not negotiate on the territory where the road was built. The only concern now was how to stop China from pushing the boundary further west (Mullik 1971, 206). Initially, there were voices in Parliament calling for bombing the Chinese road in Aksai Chin and reclaiming the territory, but Nehru resolutely refused (Gopal 1984, 94). The road issue was therefore not even on the agenda of India's strategy towards China in 1962. On the other hand, India would still have a border along the McMahon Line in the eastern sector, and Beijing could make additional concessions to India as a price for ceding the road to China (apparently in the central sector).

However, this modified 1960 proposal failed due to communication problems (Lall 1981, 155-158). At the Geneva Conference on Laos, Chinese Foreign Minister Chen Yi and Indian Defence Minister Krishna Menon met three times to discuss the border. After each meeting, Menon sent a telegram to Nehru about the content of the talks so as not to go overboard. Yi suggested that both sides issue a communiqué stating that constructive border talks had been held, and that the parties intended to continue such talks in the near future. Menon agreed and promised to send an urgent telegram to Nehru so that Yi could receive a definitive answer before he left for China. However, Nehru was not in the capital, but on a trip to southern India. When the telegram was finally delivered to him, Nehru immediately replied in the affirmative, but it was too late. Yi had already left Geneva, believing that Nehru's lack of response meant a rejection of the communiqué and further talks. After Menon returned to India, news leaked to the press that he had been secretly

⁷ The idea was considered that there would be parity in the western sector outside the road area. Where China builds a post on a hill, India would have the right to set up its own post on the adjacent hill. Neither side would have the right to remove the other's posts so erected.

negotiating with the Chinese in Geneva, but without details of what had been achieved in India's favour. This caused such a stir in parliament that Nehru relented, saying that no talks had taken place, except for a courtesy communication on the subject of Laos.

There is an opinion among those who participated in the episode from July 1962 that during the heated debate, Nehru began to display an unusual tendency to retreat in the face of criticism, likely due to his already seriously impaired health. If only a more resilient foreign minister had been able to withstand the barrage of criticism in parliament at the time – which was not possible, since Nehru was both prime minister and foreign minister – and if a few more weeks had passed after the public dust had settled, Nehru, as prime minister from a distance, may have been able to continue the dialogue and practically implement it in the Yi-Menon spirit (Lall 1981, 157). However, even if this were the case, we have seen that very little time had passed from Geneva to Mao's return at the Beidaihe conference, which marked the definitive end of any *détente* with India – a Chinese attack became inevitable, and it occurred in October 1962.

After the 1962 war, three more clashes occurred. The first took place at the Nathu La pass in the central sector in 1967, resulting in approximately a hundred casualties on both sides (Balazs 2021, 153-162). Indian soldiers had attempted to erect barbed wire at the pass to better demarcate what they perceived as the border line in response to Chinese trench digging nearby. In retaliation, Chinese soldiers launched an artillery attack, accusing the Indians of trespassing. Indian Prime Minister Indira Gandhi authorised commanders to return fire on Chinese positions. More Chinese were killed than Indians, and the Chinese forces retreated 3 kilometres from their original positions. The second clash occurred in 1975 in the eastern sector at the Tulung La pass (Verma 2024, 397). A small Indian patrol encountered a Chinese ambush that was protecting a bunker structure in the disputed area. Although four Indian soldiers were killed, this time Indira Gandhi instructed the local Indian commander to de-escalate the situation through negotiations with his Chinese counterpart (Krishnan 2020).

And the third conflict occurred in the eastern sector, in the Sumdorong Chu River valley (Balazs 2021, 170-208; Joshi 2022). After the 1962 war, Indian territory along the McMahon Line was largely demilitarised – a new Chinese attack was expected at lower elevations further south (Pardesi 2019, 538). In 1981, Gandhi approved the remilitarization of the eastern sector, known as Operation Falcon. This decision was made due to the increasing strength of secessionist forces, which had been trained in China during the late 1970s, in the northeast of the country. There was concern in India that without a stronger military presence along the border, the PLA could potentially join forces with the secessionists (Mansingh 1984, 251-252). In 1985, an Indian unit engaged in heightened activity built an outpost in the Sumdorong Chu River valley. However, they withdrew during the winter and

were surprised to find the PLA there the following summer. The Indian unit was almost completely encircled by the PLA.⁸ The nearby Indian army came to the rescue, releasing their colleagues from the encirclement and establishing a line of defence on the surrounding heights. Firing from the Indian side in the air served as a warning signal. The Chinese did not retaliate. Instead, they began building their own positions opposite the Indian ones. Throughout March and May 1987, both sides engaged in massive military exercises, escalating tensions. However, after Indian Prime Minister Rajiv Gandhi visited Beijing in 1988, tensions began to decrease. The Sino-Indian border management agreement of 1993 further eased tensions. The crisis ended in 1995 without any casualties.

Why did the Chinese choose to use force in 1967 and 1975, but limited themselves to posturing in 1986? Why did India respond with force in 1967, but not in the other instances? The Chinese political leadership opted for force in 1967 to quell internal conflicts, including within the army, amidst the chaos of the Cultural Revolution. By shifting focus to an external enemy, the leadership aimed to prevent a complete breakdown between an army corps and division, both linked to conflicting mass social organisations. The issue at hand was the replacement of the CCP secretary in Tibet (Balazs 2021, 167). The Indian reaction could not have been different, because New Delhi was not thinking about *détente* with Beijing at the time. Not only was the memory of the 1962 war fresh, but even fresher was the memory of China's ultimatums, threats, and aid to Pakistan during its war with India in 1965 (Madan 2020, 181-185). In 1975, Beijing also reacted sharply, as it was still unsure about the feasibility of *détente* with India. Since 1973, India had been trying to lessen its heavy reliance on the USSR by improving relations with the US and China. Prime Minister Gandhi even stated in 1974 that India desired friendship with China, after previously rejecting Brezhnev's plans for collective security, which were harmful to China (Madan 2020, 262-265, 268, 270-271). On the other hand, China sent its table tennis team to India in January 1975. In February, the Chinese Vice Premier stated during a visit to Calcutta that China was ready for dialogue with India. China also stopped denouncing India at the UN. However, China did not recognise the annexation of Sikkim to India in 1975. China continued to support Pakistan and its nuclear program, as well as anti-Indian propaganda in Nepal. This "hot-cold" approach towards India lasted until the end of 1975, when Deng became convinced that India was indeed cooling its relations with the USSR and trying to improve relations with China's ally Pakistan (Madan 2020, 272). But Deng came to this conviction after the killing of Indian soldiers at the Tulung La pass, and Gandhi had

⁸ The dispute arose due to differing perceptions of what the MacMahon Line in the 1914 treaty marked. The line on the original low-resolution map is very thick, so different interpretations are inevitable. The Indians, unlike the Chinese, claim that the line reflects the watershed.

long before that formed the impression that détente with China was necessary. Hence her lukewarm reaction to the Chinese attack in 1975. Unlike in 1967, the context was now such that she had much more room for manoeuvre. She did not have to worry about accusations of “treason” from the opposition in parliament, because the emergency was in effect (Madan 2020, 271).

The Chinese did not increase their military presence in the eastern sector immediately after the Indian Operation Falcon, but only after India rejected Deng’s package deal, which was in effect revived Zhou Enlai’s swap plan (Garver 2001, 101). However, the Indian rejection of the package deal was more a matter of chance than the result of cold realist calculation. Indira Gandhi had actually accepted the deal in principle, but stated that it could only be implemented after the next Indian elections (Saran 2018).⁹ This decision was made to avoid the risk of electoral defeat due to accusations of “lukewarmness”. However, after her assassination in late 1984, this idea was abandoned. It is likely that Indira’s successor, Rajiv Gandhi, would have also accepted the package deal. However, the Chinese had lost patience in the meantime, especially after hearing Gorbachev’s speech in Vladivostok in July 1986 in which he offered China unilateral concessions and proposed easing tensions (Kaczmarek 2015, 8; Simes 1986, 488). There is also an opinion that the Chinese abandoned the package deal (and reactivated old claims to the entire eastern sector) because the “hawks” became stronger after seizing on a passage from the recently published correspondence between Zhou and Nehru, where Zhou states that accepting the MacMahon line would mean “shame on the country through the sale of national territory” (Garver 2001, 104, 107). These are the reasons why China reinforced troops in the eastern sector and entered disputed areas.

Neither side wanted further escalation. The decision of Indian General Sundarji to send an entire brigade towards Sumdorong Chu set in motion a spiral of mutual encirclement and troop buildup, but this happened without the knowledge of the civilian authorities (Joshi 2022). Rajiv Gandhi nevertheless subsequently approved Sundarji’s decision, keeping it at the level of posturing. By playing tough, he was perceived as a staunch defender of national interests, making it easier for him later to: 1) abandon the resolution of the border issue as a prerequisite for improving relations with China in all other areas, and 2) declare that Tibet is an internal matter of China when he visited Beijing in 1988 (Joshi 2022; Pardesi 2019, 546; Ganguly 1989, 1133). Those who seek Gandhi’s motives for the moderate escalation in Sumdorong Chu, the détente with China and the weakening of India’s ties with Moscow in: 1) Russia’s rapprochement with Beijing, 2) Gandhi’s need to score foreign

⁹ The Indian ambassador in Beijing communicated to the Chinese government India’s general willingness to accept the package deal. However, this acceptance was contingent on China renouncing all territories in the western sector that China had conquered in battles with Indian units, both immediately before and during the 1962 war.

policy points after the Bofors corruption scandal, or 3) the failed suppression of the Sikh rebellion in Punjab (Ganguly 1989, 1133) – are mistaken. As we have seen, Rajiv's mother Indira desired détente with China before any signs of warming Sino-Soviet relations, but this was not realised due to the electoral constraints and her assassination. Rajiv also sought détente before the Bofors scandal of 1988, and Sundarji's escalation (Singh 2009, 114-115). And he visited Beijing after successfully crushing the Sikh rebels in Operation Black Thunder II (Chima 2010, 163-164). In essence, his only concern was how to counter anti-Chinese sentiments in the government and public opinion. However, this concern was alleviated by Sundarji's unexpected action.

China's restraint during this crisis could be explained by the absence of threats from the great powers and the mobilisation of conservative circles within the party. It led to a stronger engagement of the PLA along the border, but without the use of force (Balazs 2021, 202-207). Balazs is correct this time, unlike his stance on the 1962 war. Deng had been manoeuvring between the conservative and liberal factions of the party for years before the Sumdorong Chu incident. But after the liberals led by Hu Yaobang attempted to remove him from the top of the party, Deng aligned himself with the conservatives on most issues. Posturing with India in the eastern sector was just one item on the conservatives' wish list that could partially satisfy their appetites. More precisely, posturing served to convince them of Deng's doctrinal orthodoxy, which had previously been shaken by his aforementioned manoeuvring. And the less tense relations with the USA and the USSR are the reason why posturing did not develop into something more serious.

Sino-Indian Border Dispute after the Cold War

The end of the Cold War weakened the ties between Moscow and New Delhi, as well as between Washington and Beijing. In the aftermath of the events in Tiananmen Square, India did not condemn the actions of the Chinese authorities against the students, nor did it impose sanctions on China like several Western countries did (Ganguly 1989, 1135; Saran 2018; 2022). India and China have improved relations in all areas, including the aforementioned agreement on peaceful border management. Unlike the previous Indo-Pakistani wars and crises in Kashmir, China, during the unrest of 1989/90 and the Kargil War of 1999, ceased threatening India with the opening of a second front and moderated its support for Pakistan (Garver 2001, 227-234, 239). Then came India's successful nuclear test in 1998. As the main reason for the test, Indian Prime Minister Vajpayee and Defence Minister Fernandes cited China as the main reason for the test (Malone and Mukherjee 2010, 143). However, China did not immediately start massing troops on the border after the Indian test and such statements. It took India re-actualising the Tibetan issue for China to start causing problems for India along the border again.

The key moment was the appointment of Syam Sharan as Secretary for External Affairs in July 2004. One of his first decisions was to elevate the official contacts with the Dalai Lama, which had been very low until then. The Foreign Ministry's liaison officer with the Dalai Lama was promoted from the rank of Under-Secretary to Director. Additionally, the officer was given expanded duties that included monitoring the dialogue between Beijing and the Dalai Lama, as well as informing the Dalai Lama about India's positions on China. Although the Chinese had not approved of earlier contacts, the Indians perceived earlier contacts as a negation of the Dalai Lama's political role. But it was now evident that India was once again treating the Dalai Lama as a political figurehead, as it did before 1988, and was renewing its role as a supposed mediator in resolving the Tibetan issue. The practice of the Indian Foreign Secretary meeting with the Dalai Lama annually to discuss relations with China and the potential return of Tibetan emigrants from India to Tibet has also been introduced (Gupta 2014).¹⁰ It is therefore very indicative that after 1988, India first expressed concern about the strengthening of Chinese road infrastructure along the border only a few months after the relationship between New Delhi and the Dalai Lama had been elevated to a higher level. And in response, India announced the strengthening of its own capacities on the border (Gupta 2014). The first incident on the border was then only a matter of time. It happened in 2007 when the PLA destroyed three empty Indian bunkers built in 2005 on the trijunction of China, Bhutan, and India. The Chinese argued that the bunkers were located on their side of the border.

However, confrontation between troops did not occur until the Lhasa riots of 2008 and the collapse of negotiations between China and the Tibetan government-in-exile (which had begun in 2002) in June 2012. Two of the Dalai Lama's negotiators resigned after cases of self-immolations in protest against Chinese rule reached a peak in Tibet (Gupta 2014). Border clashes followed – Depsang-Bulge 2013, Chumar-Demchok 2014, Depsang-Burtse 2015 and Galwan 2020-2024 in the western sector, and Doklam 2017 in the eastern sector (Mehta 2023; Chadha 2024, 9). All of these incidents can be classified as posturing in the disputed areas, except for Galwan, where there were twenty deaths on the Indian side and at least four on the Chinese side. Why then was it only in Galwan that there were deaths of soldiers on both sides, while the other cases were resolved through timely negotiations based on the *status quo ante*? Furthermore, since all of the incidents began after Chinese

¹⁰ Although India demoted the liaison officer to the Dalai Lama after 2011, it is significant that the first armed clash between the Chinese and Indian armies occurred in April 2013. At that time, the Foreign Secretary, Mathai, was still in office and had also met with the Dalai Lama to discuss Sino-Tibetan relations (Gupta 2014). Additionally, during his inauguration in 2014, Indian Prime Minister Modi invited the head of the Tibetan government-in-exile in India, Lobsang Sangay, to attend the ceremony along with other political dignitaries from abroad (Hall 2019, 5).

activity in the disputed areas, what were the internal Chinese political circumstances that contributed to the outbreak of these four episodes?

Galwan did not occur because of the intentions of either side's political or military leadership. Following a meeting between the commanders from both sides, according to the usual procedure for overcoming previous incidents, the Chinese commander reacted in a way that would have surprised even his superiors in Beijing. At least, this is the impression of Indian General Joshi, who was in Galwan at that time. According to him, the Chinese commander headed a unit which was recently reassigned to Aksai Chin, with no experience in negotiating with the Indian side in similar situations (Bharat Shakti 2025). Therefore, an unexpected incident emerges as a key factor in the escalation of the crisis, contradicting the rationality of realism. However, India was quick to agree to return to the *status quo ante* at all points where the two armies met, whereas China refused to do so at the two Galwan confrontation points until 2024.

The way China conceded on these last two points in Galwan also provides an answer to another question regarding the internal dynamics in China. It was only when Xi replaced the military leadership in June/November 2024 that an agreement was reached with India. The same pattern emerged during previous crises. Some Indian authors believe that in the Doklam case, the PLA instigated the issue independently, without the knowledge of the civilian leadership. In support of this claim, they point to the dismissal of the Chinese Chief of General Staff Fang Fenghui on the eve of the resolution of that crisis (Gokhale 2017). It is still too early for us to know all the details of the political conflicts in China as in the Mao period. However, there is no doubt that since coming to power, Xi has been actively engaged in a continuous "anti-corruption" campaign against the PLA leadership, which is regularly suspected of disloyalty to the civilian authorities (Lin et al. 2026). Unlike the 1980s, when the PLA advocated a tough policy towards India and served as the conservative pole in the confrontation between the centrist and liberal factions of the party, the PLA now stands as the advocate for a tougher policy towards India with only one opposing pole (Xi) that advocates a softer approach. The replacement of not only top command posts in the western military area (Tibet and Xinjiang) but also numerous lower echelons responsible for logistics, management, administration, and military training (Desai 2026, 12; Czind and Matthias 2026, 17) is particularly indicative. However, despite the fact that the generals were replaced, which restored peace to the border, the building of Chinese infrastructure along the border has not diminished (Desai 2026, 14). This suggests that Xi is not comfortable with border incidents, especially clashes that result in the death of soldiers. As long as India maintains or intensifies political dialogue with the Tibetan exiles in India, China will keep the border issue open. China will improve the second echelon of border defence by strengthening infrastructure, while trying to keep the first echelon of border defence as tension-free as possible.

Conclusion

We have discussed the origins of the border dispute between China and India, as well as the factors that have influenced its escalation. While realist factors have played a role, internal political context has often been the deciding factor, such as elections, intra-party conflicts, civil-military disagreements, leadership styles, agricultural or economic fluctuations, and delays in communication. Resolving the border dispute was not impossible to imagine even in such a context, but the number and intertwining of factors and the mismatch of their timing on both sides of the border reduced it to a very low probability.

Some of these factors can still be influenced by humans, but not all of them are equally frequent or important. We argue that the most important factor among them has been the political work of the Tibetan exiles in India. The Chinese “hawks” have skillfully exploited this fact as evidence that India has not stopped playing the “Tibetan card”. Meanwhile, the Indian “hawks” have used the fact that China, in cooperation with Pakistan and other Indian neighbours, is trying to suppress India’s influence and prevent it from being a leader even in its own backyard of South Asia – hence their argument that they do not see what India would gain if it completely stifled the political work of the Tibetan emigration. If the Chinese and Indian “doves” were to abolish these “hawk” arguments, the chances of resolving the dispute would significantly increase.

We are convinced that China and India today could achieve this without either side losing power or prestige. Elites in both countries could delve into the way in which Austria and Russia resolved their territorial dispute during and after the Congress of Vienna in 1815. The resolution of that dispute laid the foundation for their joint strategic visions on European soil (at least in Italy and Central Europe), setting their relations on a stable long-term track. What Austria was to Russia in terms of military and economic capacity, India is to China today (Jarrett 2013, 89; Mearsheimer 2001, 71; Singh 2025, 131; Arora 2026, 13). Also, just as Poland was disputed between Austria and Russia at the time, Tibet is disputed between India and China in modern times. Russia exhibited moderation by ceding the smaller Polish territories to Austria. It also relinquished control of the city of Kraków¹¹ under the condition that it be placed under international administration, although after two decades, Russia agreed to Austria fully incorporating it (Jarrett 2013, 99-100, 110, 115, 118, 125, 130; Degan 1997, 378). Additionally, Russia decided to recognise Italy as a sphere of influence of Austria (Reinerman 1974, 274). On the other hand, Austria demonstrated great consideration for Russian interests during the Polish Uprising of 1830. Following the overthrow of Russian rule in Poland by Polish insurgents,

¹¹ Krakow was strategically important to Russia for containment of aggression from the west, and to Austria because the main Russian invasion route to Vienna ran through Krakow.

Austria began apprehending rebels who crossed its territory and prohibited any of their activities against Russia – although it refused to extradite them to Russia (Vyčichlo 2025, 63).

This would mean that India could revoke rights of Tibetan emigration for political work that is related to Tibet. Especially if we know that independent Tibet also had a short-lived border dispute with independent India before 1950.¹² In return, China would have more motivation to address the border issue based on the nearly implemented Zhou Enlai's swap plan (modified by Nehru). Under this plan, China would give up the entire eastern sector to India and make concessions in the western sector (while retaining the road to Xinjiang).¹³ China would also conduct its policy towards South Asian countries not unilaterally as it has done so far, but in collaboration with India, as both countries' leaders have already discussed (Timalsina 2022, 56; Gokhale 2022, 26).

What would be a much greater challenge today than in early nineteenth-century Europe is the influence of elections. The need to win elections in India is a much greater obstacle to regulating the border with China in this way than any courtly opposition to the Russian-Austrian compromise of the time. However, with a new political education and a culture of dialogue within parliament, political parties, and civic associations, the anti-Chinese sentiment in India would eventually diminish enough to help facilitate a final compromise on the Sino-Indian border. Therefore, the readiness of China and India to take this path toward the settlement of their dispute would be just a starting point from which all the future practical efforts of both sides should emanate. The full practical implementation of this inchoate policy proposal requires comprehensive analysis of all the potential challenges, and likely responses from the relevant stakeholders – all of which is beyond the scope of this article and better suited for some further research.

¹² Lhasa demanded that India return areas taken from Tibet by the British colonialists (Ganguly, Pardesi, and Thompson 2023, 69). Such a dispute would certainly result in Chinese interference on Tibet's side.

¹³ By banning the political work of the Tibetan émigrés regarding Chinese Tibet, the main reason for Chinese military activity since 1955 in the disputed border areas would be removed. Therefore, it is conceivable that China would renounce for the sake of India all the areas that it has disputed since 1955 through the actions of its army, except for the strategic road.

ГРАНИЧНИ СПОР ИЗМЕЂУ КИНЕ И ИНДИЈЕ – ДА ЛИ ПОСТОЈИ РЕШЕЊЕ?

Марко ПЕЈКОВИЋ¹

АПСТРАКТ

Овај рад бави се питањем граничног спора између Кине и Индије у периоду од независности Индије до данас. Иако не покрива сва питања ривалства између две земље, решавање овог спора од кључног је значаја за дугорочну стабилност Азије. Интензитет спора је варирао, у распону од периода затишја до војне демонстрације силе, оружаних сукоба и рата. Стога се поставља питање шта доводи до ескалације овог спора. Неки од фактора који доприносе ескалацији темеље се на реализму, као што је уверење да друга страна тежи хегемонији или чињеница сврставања Индије уз главног ривала Кине (САД/СССР) и Кине уз ривала Индије (Пакистан). Међутим, нису сви фактори засновани на војно-економској моћи. Неки кључни фактори проистичу из унутрашње политичке динамике, због чега је неопходно извршити анализу спољне политике како би се разумела природа овог спора. Овај рад у два одељка нуди спољнополитичку анализу свих граничних инцидената током и након периода Хладног рата. На основу тога, аутор у закључку сажето и оквирно предлаже план размене Џу Енлаја (Zhou Enlai) (модификован од стране (Nehrua)) као почетну тачку за даљу регулацију конфликта (Кина би учинила одређене територијалне уступке Индији), али уз додатни услов да Индија заувек забрани тибетанским емигрантима бављење политичким активностима које се односе на кинески Тибет.

КЉУЧНЕ РЕЧИ

Кина; Индија;
Азија; Јужна Азија;
анализа спољне
политике;
Мекмахонова
линија; Тибет.

Цитирајте овај чланак као: Pejковић, Marko. 2026. "The Sino-Indian Border Dispute – Is There a Way Out?". *The Review of International Affairs* LXXVIII (1198): 647–686. https://doi.org/10.18485/iipe_ria.2026.77.1198.4

¹ Истраживач сарадник, Институт за политичке студије, Београд, Србија. Е-пошта: pejkovic.braman.marko@gmail.com; marko.pejkovic@ips.ac.rs, <https://orcid.org/0009-0004-5920-1381>

Увод

Није лако замислити да би супарништво између Кине и Индије нестало оног тренутка када би се решио њихов вишедеценијски гранични спор, који представља неку врсту просторног ривалства (Ganguly, Pardesi, and Thompson 2023, 10; Verma 2024, 399). Међутим, без решавања питања у погледу граница, још је теже замислити да било које друго ривалство може да се реши на дужи рок. Индија је, посебно током последњих година, стављала до знања да ће сваки напредак у односима између две земље стриктно зависити од понашања Кине на граници (Gokhale 2021b, 21; Gokhale 2022, 24-25). Верујемо да је решавање граничног спора неопходан услов за решавање свих осталих спорова између Индије и Кине.

Штавише, страна литература неретко осцилира између фаталистичког песимизма према којем ривалство између Кине и Индије, укључујући и оно просторно, на граници, не може да се ублажи или елиминише компромисом (Garver 2001; Bajpai 2021; Saran 2022; Ganguly, Pardesi, and Thompson 2023) и еуфоричног оптимизма да гранични спор није ништа друго до епизодно скретање са колосека доминантне сарадње (Ramesh 2005; Tripathi and Деерак 2012). Неки такође истичу да компромис на граници није незамислив, иако не нуде конкретан скуп мера за његово постизање (Pardesi 2022). Наш рад ће пратити траг страних аутора који овај спор не виде као судбину, док дају конкретне предлоге за његово превазилажење (Singh 2020; Suryanarayana 2021; Gokhale 2022). Домаћи радови на ову тему пружају одличан увид у одређене аспекте кинеско-индијских граничних криза (Vuković 2018; Vuković 2020). Међутим, за разлику од нашег рада, они покривају мали број хладноратовских деценија током којих траје овај проблем (а које су од кључног значаја за његову генезу), док истовремено припадају песимистичкој школи кинеско-индијских односа.

Поред тога, овај рад приступа датом истраживачком проблему из перспективе анализе спољне политике (Kaarbo 2015). Спољнополитички циљеви и средства за њихово постизање резултат су вишеслојног процеса доношења одлука, које је обележен сложеност и дисторзивном комуникацијом између различитих актера, њихових виђења и погрешних перцепција, идеја о другим земљама и идеологија. Државе нису „црне кутије“ које се, када се суоче са идентичним спољним подстицајима, понашају на исти начин кроз рационалан избор (Parent and Rosato 2015, 55). Другим речима, иако *realpolitik* игра важну улогу у прорачунима, спољна политика није нешто што је аутоматски предвидиво попут природног (објективног) закона, већ је у толикој мери посредована идеолошким, перцептивним и комуникационим (субјективним) па чак и случајним

факторима политичких актера, да је реализам као теорија недовољан,² јер како другачије објаснити чињеницу да су премијери Индије Нехру и Раџив Ганди имали другачије погледе на Кину од својих сарадника или на чињеницу да данас, када економске и војне способности Кине (БДП и војна потрошња) драстично надмашују индијске у далеко већој мери него током династије Нехру-Ганди (Bajraee and Jie 2025, 11), готово нико у политичкој елити не заговара промену Нехруове доктрине несврстаности схваћене као „стратешка аутономија“ (Khilnani et al. 2012, 8, 31, 51; Hall 2019, 33). На крају, рад се завршава јединственим предлогом за окончање граничног спора, што је начин на који су Аустрија и Русија решиле спор током и након Бечког конгреса (1815), могао би да буде рецепт за Кину и Индију данас.

Гранични спор између Индије и Кине током Хладног рата

Семе граничног спора између Кине и Индије може да се прати у периоду пре проглашења индијске независности. Мао је 1939. године написао да су Непал, Бутан и Бурма кинеске територије, упркос томе што су то биле земље од виталног безбедносног интереса како за британске колонијалисте, тако и за независну Индију (Chakravarti 1967, 40-44; Garver 2001, 167-168, 251). Почетком 1947. године, у Њу Делхију је одржана Конференција о азијским односима. Упркос протестима некомунистичке Кине, Индија је позвала Тибет. Тибет је на великој мапи Азије у конференцијској сали био приказан одвојено од Кине, али је због кинеске упорности Нехру на крају дозволио кинеском делегату да префарба мапу, приказујући Тибет као део Кине. Тибетанска застава је уклоњена (Garver 2001, 44; Ganguly, Pardesi, and Thompson 2023, 58-59).

Повратак Кине на Тибет изазвао је поделе унутар индијског руководства. Нехру је балансирао између попуштања Кини и истицања индијских интереса, док се Сардар Пател (Sardar Patel) залагао за чвршћи приступ (Hall 2020, 154-156; Garver 2001, 43-53). Оба лидера су била уверена да је најбољи сценарио за Индију да Тибет задржи свој прекомунистички статус „суверенитета под кинеским сизеранитетом“, што је у суштини значило *де факто* независни Тибет под номиналном контролом Кине. Међутим, нису

² Штавише, немогуће је спољну политику уврстити под теорију која би пружила „законе“ за све или само за једну земљу. Зато греше они који тврде да Кина увек бира употребу силе против Индије када се осећа угроженом од инвазије великих сила и када лидер партије мисли да му јавна подршка опада (Balazs 2021, 18-24). У ствари, уочи напада на Индију 1962. године, Кина је имала утисак да Сједињене Државе неће напасти Кину (Garver 2006, 110-111). Исто тако, као што ћемо даље истражити у овом тексту, Мао је заправо јачао своју моћ, али је одлучио да крене у рат због потпуно случајне околности – успешне годишње жетве. Стога спољнополитичке одлуке Индије и Кине морају да се оцењују од случаја до случаја.

се сагласили око начина на који то може да се постигне. Нехру је био уверен да Кина неће стационарати велику стајаћу војску и да ће Тибету дати најширу могућу аутономију под условом да Индија што више изађе у сусрет кинеским интересима. Веровао је да логистички трошкови, тежак терен и клима одвраћају Кину од претварања Тибета у класичну кинеску провинцију. Како би тестирао кинеске црвене линије, Нехру је одлучио да три пута пошаље војну помоћ Тибету, при чему је последња испорука извршена након што је Кина изразила намеру да силом поврати Тибет. Индија је тада пружила дипломатску подршку Тибету пославши три ноте Кини: 1) противљење пријему Народне Републике Кине у УН уместо Тајвана, 2) наговештаје да би употреба силе изазвала прекид преговора између Далај Ламе и Кине, и 3) предлог према којем би Тибет имао аутономију под кинеским сизеранитетом ако Индија задржи трговинска и културна права стечена током колонијалног периода (Mullik 1971, 77-78). Кина је одбила прве две ноте, док је трећу делимично прихватила, пристајући на аутономију Тибета, али инсистирајући на чврстом кинеском суверенитету уместо лабавог сизеранитета. Кина је нагласила да је Тибет саставни део Кине и стога њено унутрашње питање.

Нехру је ово протумачио као спремност Кине да прихвати барем један од захтева Индије и зато је утицао на Далај Ламу (који је размишљао о бекству у Индију) да остане на Тибету и преговара о аутономији са Пекином. Нехру није прихватио ниједан од Пателових предлога за снажније балансирање Кине у граничним областима: 1) јачање путне и административне инфраструктуре, 2) јачање војске, 3) редифинисање границе са Кином (будући да стари индијско-тибетански гранични уговори више нису важили). Заправо, Нехру је потајно такође желео ове мере, али је веровао да Индија у то време нема капацитет за то, што би могло да се промени ако би Индија имала барем две деценије мира са Кином за стабилизацију сопствене економије (Mullik 1971, 79-81, 179, 184).

Након што је Далај Лама 1951. године постигао споразум са Пекином, Нехру је веровао да има подршку јавности за споразум између Индије и Кине из 1954. године који би потврдио две кључне тачке: 1) тибетанску аутономију и 2) границу између Индије и Кине. Међутим, до изражаја су дошли проблеми попут лоше комуникације између Њу Делхија и индијске амбасаде у Пекингу, као и недостатак искуства унутар индијског естаблишмента при вођењу преговора. Насупрот Кини, која је имала богато искуство у преговарачким техникама из претходних споразума са западним силама, СССР-ом и Јапаном, индијски политичари имали су ограничено искуство у овој области. Преговори су били домен којим су управљали британски колонијалисти све док Индија није стекла независност (Gokhale

2021a, xi). За разлику од Индије, Кина никада није била под влашћу стране колонијалне силе, што јој је омогућило непрекидну дипломатску традицију.

Споразум из 1954. Године није спомињао аутономију Тибета, нити је прецизно дефинисао кинеско-индијску границу (Garver 2001, 51-52; Lüthi 2017, 32). Индијци су платили цену неискуства, зато што су били уверени да споразум имплицитно гарантује ова два витална интереса, уместо да инсистирају на њиховом изричитом укључивању у споразум и његовој разради. Са друге стране, Пекинг је веровао да се Индија одрекла свог права да интервенише по тибетанском питању и да даје изјаве на ту тему у складу са изричитим одредбама споразума (Garver 2001, 51-52). Сходно томе, када је неколико година касније Пекинг у знатној мери смањио аутономију Тибета, Индија је то критиковала. Пекинг је реакцију Индије видео као дволичну.

Међутим, споразум је дозвољавао само трговцима и ходочасницима из обе земље да користе шест хималајских превоја за прелазак у Индију/Тибет, од којих су сви били на Мекмахоновој линији коју су 1914. године договорили британски колонијалисти у Њу Делхију и тибетанска влада, све без одобрења ослабљеног раног републиканског Пекинга. Нехру је погрешно претпоставио да Кина имплицитно признаје Мекмахонову линију као границу, што је додатно учврстило његово претходно уверење засновано на криве информацијама о кинеским ставовима које је слао амбасадор Паникар из Пекинга (Lüthi and Gupta 2017, 9). У септембру 1951. године, кинески премијер Џу Енлај (Zhou Enlai) предложио је Индији разговоре о демаркацији границе, али је потом заћутао почетком 1952. Године. Упркос томе, Нехру је у априлу 1952. наложио Паникару да покрене разговоре о демаркацији границе, што је Паникар одбио, тврдећи да „Џуово систематско ћутање треба третирати као прећутни пристанак на све ставове Индије у вези са границом“.³ Нехру је усвојио Паникарову нереалну процену да су кинески комунисти прећутно прихватили границу коју су успоставили британски колонијалисти и тибетанска влада без пристанка Пекинга.

Озбиљан неспоразум у вези са границама био је евидентан и пре и после уговора из 1954. године, што се видело кроз узајамно објављивање званичних мапа. Индија је 1950. године објавила мапе на којима су западни и централни сектори границе са Кином приказани као недефинисани, за разлику од источног сектора, који је био усклађен са Мекмахоновом линијом (Raghavan 2010, 227-233). Ипак, у новембру 1950. године, Нехру је изјавио да су границе у западном и централном сектору регулисане старом праксом и обичајима. Током Нехруове посете Кини 1954. године, он је изнео Џу Енлају

³ Џу је променио став зато што је, као што ће се видети касније у овом раду, схватио да нерешено гранично питање може да искористи као адут у преговорима са Индијом у вези са статусом Тибета.

питање кинеских мапа које још увек приказују делове Индије као делове Кине. Џу је објаснио да су то мапе из времена Куоминданговог режима, које се још увек објављују из навике, те да их комунисти још нису ревидирали, без намере да мењају границе као што је то чинио Куоминтанг (Singh 1998, 295; Lüthi and Gupta 2017, 9-10). До јула 1958. године, Кина није повукла старе мапе нити је издала нове.⁴ Међутим, ново издање кинеских мапа тог месеца није показало никакве промене, при чему су кинеске границе и даље биле знатно јужније него што су индијске мапе тврдиле. Такође, Кина је на међународном плану активно промовисала своје најновије мапе (Chakravarti 1967, 66-67), упркос уверавањима Џу Енлаја током његове посете Индији 1956/57. године да је Кина спремна да прихвати ситуацију на терену у погледу Мекмахонове линије, иако је види као неправедну творевину британског империјализма (Xiaowen 2020, 95). Шта је онда подстакло Пекинг да у јулу 1958. заузме другачији и чвршћи став у погледу граница?

Наме, само месец дана раније (16. јуна 1958. године), на паради јужно од Ласе, формирана је тибетанска побуњеничка војска под називом „Добровољни борци за слободу за верски и политички отпор“. Ово је дубоко узнемирило локалне кинеске званичнике који су од Далај Ламе хитно затражили да учини све што је могуће да је разоружа (Andrugtsang 1973, 62-64; Knaus 1999, 150-151). Побуњеничке активности на Тибету трајале су још од 1951. године, али су то биле изоловане и лоше организоване акције које су директну подршку САД добиле тек 1956. (Knaus 1999, 137-145). Упркос Нехруовом одбијању да пружи војну помоћ, улога Индије у помагању тибетанског устанка била је неупитна, (Chakravarti 1967, 73-74, 89; Garver 2001, 60-62). У јулу 1958. године, Пекинг је послао ноту Њу Делхију у којој се детаљно наводе субверзивне активности тибетанских емиграната са седиштем у индијском граду Калимпонгу. Када се устанак 1959. године проширио, Кина је обећање индијског конзула у Ласи (да ће Индија размотрити писмени захтев за независност групе Тибетанаца у разговорима са кинеским колегама) протумачила као грубо мешање у њене унутрашње ствари. Такође, негативнос у тумачени и индијски ембарго на трговину са Тибетом, као и давање уточишта Далај Лами и покушај појединих чланова Нехруове партије да помогну тибетанским побуњеницима преко специјалног комитета и кроз обраћање органима УН уз захтев за војну интервенцију на Тибету. Кинеска перцепције овде није без основа, о чему

⁴ Од 1955. године, у спорним областима забележена су четири мања инцидента. Ови инциденти су укључивали мале кинеске одреде који су патролирали и камповали јужно од границе (из угла Индије). Они би се често сусретали са индијским патролама, што је доводило до претњи употребом силе. Ово је несумњиво била успутна последица герилских акција мањих група побуњеника који су прелазили границу и кинеских напора да их пронађу (Chakravarti 1967, 67-70).

сведочи и америчко признање да је један индијски званичник из Министарства унутрашњих послова показао америчком конзулу у Калкути писмо анонимног Тибетанца у којем се тражи војна помоћ, верујући да би то могло да буде од интереса за САД. Поред тога, брат Далај Ламе је тврдио да је други индијски званичник, током састанка у Сикиму (тадашњем индијском хималајском протекторату), пренео Нехруово обећање да ће Индија посредовати у повлачењу кинеских трупа са Тибета (Knaus 1999, 159).

Оно што је сигурно јесте да је Нехру више волео да се Тибетанци боре за своја права мирним путем. С друге стране, није био вољан да ограничи њихове активности чак и ако су сарађивали са западним силама и користили индијску територију за субверзивне и герилске акције у суседном Тибету, што постаје евидентно из чињенице да га је током посете Далај Ламе Индији 1956/57. Нехру прво обавестио да не може да рачуна на директну помоћ Индије, док је потом поступио супротно захтеву Џу Енлаја да спречи контакт Далај Ламе са тибетанским избеглицама повезаним са западним тајним службама у Калимпонгу (Knaus 1999, 134-135). Нехру је такође рекао својим сарадницима да се Индија неће мешати у помоћ коју тибетанске избеглице пружају својим сународницима у Кини, чак и ако Пекинг због тога буде упутио протест Делхију и тражио изручење индијских Тибетанаца, све под условом да се избеглице уздрже од јавног експонирања својих акција што је више могуће (Mullik 1971, 182-183; Garver 2001, 53-54).

Да ли је Нехру временом свесно почео да предузима кораке да помогне тибетанској борби, још увек није у потпуности јасно. Упркос поменутих акцијама нижерангираних индијских званичника у Ласи, Калкути и Сикиму, није сигурно да је Нехру био свестан њихових поступака, а још мање да их је одобрио. Администрација младе индијске државе није увек деловала кохезивно, при чему су теоријска и практична неслагања између различитих државних органа у погледу политике према Кини била уобичајена пракса. Понекад је Министарство унутрашњих послова блокирало спровођење Нехруових одлука донетих на предлог тајне службе (Mullik 1971, 156, 192-193, 240, 244). Из кинеске перспективе, која је Индију посматрала као јединствен апарат, ови детаљи нису били од значаја. Након објављивања мапа у јулу 1958. године, Пекинг је веровао да Нехру не само да подржава тибетански устанак, већ и да од самог почетка потајно сарађује са Американцима како би га подстакао. Зато је ескалација тибетанске побуне 1958. године утицала на то Кина подигне улоге у граничном спору са Индијом, инсистирајући на коришћењу старијих и спорнијих мапа.

Ипак, позиција Кине из јула 1958. није била неповратна. Током посете Индији у априлу 1960. године, Џу је понудио решење за гранични спор. Индија би добила задовољење у источном сектору дуж Мекмахонове линије, а Кина у западном сектору добијањем стратешки важнијег региона

Аксај Чин (Lüthi 2017, 33-34). Разлог за овај нови заокрет треба тражити у динамици кинеске унутрашње политике. Прецизније, преовлађујућа перцепција одговорности партијских лидера (Мао против осталих) за успех или неуспех економских реформи из 1958. године (које су назване Велики скок напред II), имала је директан утицај на односе у троуглу Кина-ССР-Индија. Што су ефекти Великог скока напред II били бољи, то се Пекинг више одаљавао од Москве и Њу Делхија, и обрнуто.

Чак и пре тога, раздор између Кине и СССР-а већ су изазвали дестабилизација, побуне у Мађарској и Пољској 1956. године и неуспех Великог скока напред I да индустријализује Кину по совјетском моделу. У исто време, СССР је значајно унапредио односе са Индијом (Madan 2020, 72). Ипак, овај раздор није био коначан. Пре тога, Кина је морала да пронађе сопствени кинески пут у социјализам који не би личио на совјетски, али који би ипак донео опипљиве резултате. Успешан кинески пут обезбедио би довољно „капитала“ на основу којег би Пекинг коначно могао да раскине са „ревизионистичком Москвом“. У супротном, забринут због могућности кризе сличне оној око Стаљиновог наследства у Кини, Мао је одлучио да успостави предвидиве оквире за пренос власти након своје смрти. Након што је поставио темеље за Велики скок напред II, планирао је да се повуче на други партијски фронт, са којег би водио оперативну државну политику укључујући спољне послове, само у случају криза или ванредних ситуација. Први партијски фронт препуштен је осталим члановима Политбироа како би даље развијали своје лидерске вештине. Ово повлачење Маоа догодило се у априлу 1959. године када је поднео оставку на место шефа државе у корист Лиу Шаоћија (Liu Shaoqi) (MacFarquhar 1974, 105-106, 154).

С друге стране, Мао је од почетка веровао да саборци на првом партијском фронту не прате довољно храбро или марљиво његове опште принципе за Велики скок напред II, а пре свега у области колективизације на селу. Према Маоу, ова сумња у успех економског пута Кине одражавала се и на њихово претерано фаворизовање Москве и Њу Делхија. Први партијски фронт прихватио је критике које је Хрушчов изнео током своје посете Кини у септембру 1959. Године у вези са кинеском „авантуристичком политиком“ према граници са Индијом (Jun 2005, 8). Мао је то повезао са потенцијалном кинеском регресијом у „ревизионизам“ совјетско-југословенског типа, односно у узалудан компромис са „буржоаском реакцијом“ у домаћој економији и илузију да прелазак на комунизам на међународном нивоу захтева не само тактички, већ и стратешки дијалог са капиталистичким/империјалистичким режимима. Зато је Мао једноставно сачекао прву годину, нешто бољу по пољопривредним приносима, како би се вратио у први план и тако поништио усклађивање кинеских интереса са СССР-ом/Индијом (MacFarquhar 1997, 281-282). Та година је била 1962,

управо година Кинеско-индијског рата. У августу те године, на конференцији у Беидаихеју (Beidaihe), Мао је најавио свој повратак и заокрет Кине улево. До тада је Пекинг у односима са Индијом користио и штап и шаргарепу. Од те конференције користио је само штап, чинећи рат неизбежним (MacFarquhar 1997, 302).

Нехру је због унутрашње политике имао све мање простора за компромис. Неколико година пре тога, Нехру није био оптерећен индијским јавним мњењем, јер је сигнализирао спремност на компромис у западном сектору (Gupta 2017, 53-54, 58).⁵ Од краја 1959. па до рата 1962. године, Нехруа је све више урушавало страствено јавно мњење. Реакције и опозиције и владајуће партије у парламенту постале се толико екстремне, да је Нехру морао да размотри могућност да би прихватање најновијег кинеског предлога из 1960. године у вези са границама, довело до пада владе (Frankel 2020, 265; Gupta 2017, 59). Како би минимизовао ризике од пада са власти због оптужби за вођење млаке политике према Кини, предузео је даље кораке. Као одговор на повећано присуство кинеских патрола и испостава у спорним зонама у периоду од 1959. до 1961. године (што је била успутна последица тибетанског устанка),⁶ Индија је почетком 1962. године почела да спроводи своју Прогресивну политику (Forward Policy). То је укључивало повећање војног присуства, успостављање индијских испостава које би спречиле даље кретање кинеске војске (PLA) на запад и позиционирање индијске војске што је могуће даље на исток (Balazs 2021, 99-101, 104-105). Међутим, овај продор напред био је ограничен будући да су индијске јединице имале наређење да избегавају чак и најмање оружане сукобе што је више могуће (мogle су да пуцају само у самоодбрани). Нехруов тим је веровао да Кина због тога неће да покрене рат великих размера. У најгорем сценарију, очекивао се мали локализовани сукоб.

Упркос овим потешкоћама које су кочиле способност Нехруа да постигне споразум, он је и даље био могућ све до јула 1962. године, односно месец дана пре Маовог повратка. Нехру је веровао да је, након што је преживео

⁵ Ова спремност имала је темељ у неизвесности у погледу легитимности индијских претензија на територију западног сектора, Аксај Чин. То се одразило на предлог да Аксај Чин постане тампон зона без цивилно-војне власти, након чега би преговори тек могли да почну. То је било супротно ставу Кине, која је захтевала повлачење трупа на 20 километара од линије тренутне контроле, чиме би се задржала контрола над новоизграђеним и стратешки важним путем од Тибета до Сјинђанга.

⁶ Непосредни резултат била су два оружана сукоба 1959. године, која су довела до десетина мртвих на обе стране, од којих је један био у источном сектору (Longju), а други у западном сектору (Kongka Pass). У Лонгџуу, индијска војска успоставила је контролни пункт за регулисање уласка тибетанских избеглица, што је довело до сукоба са ПЛА и касније размене ватре. На превоју Конгка, индијска патрола је наишла на ПЛА и покушала да их опколи, након чега је уследила пуцњава.

почетни удар јавног мњења, можда отпочео период обнове његовог нарушеног кредибилитета. Ово је било тачно поготово због тога што би он онда јавности представио кинески предлог из 1960. године, али са модификацијама које су ишле у корист Индије (Lall 1981, 155-158). Према томе, Кина би задржала потпуну контролу над делом Аксај Чина кроз који је пролазио новоизграђени пут. Овај пут био је од кључног значаја за контролу Кине над Тибетом током целе године, пошто су друге руте често биле непроходне током одређених месеци. Исто тако, индијска Прогресивна политика доживела би тиме и одређени степен одобравања.⁷ Индијски естаблишмент је већ 1959. године признао да Кина неће да преговара о територији на којој је пут изграђен. Једина брига сада је била како зауставити Кину да помери границу даље на запад (Mullik 1971, 206). У почетку су се у Парламенту чули гласови који су позивали на бомбардовање кинеског пута у Аксај Чину и повратак територије, али је Нехру то одлучно одбио (Gopal 1984, 94). Питање пута стога није ни било на агенди индијске стратегије према Кини 1962. године. Са друге стране, Индија би и даље имала границу дуж Мекмахонове линије у источном сектору, а Пекинг би могао да учини додатне уступке Индији као цену за уступање пута Кини (очигледно у централном сектору).

Међутим, овај модификовани предлог из 1960. године је пропао због проблема у комуникацији (Lall 1981, 155-158). На Женевској конференцији о Лаосу, кинески министар спољних послова Чен Ји (Chen Yi) и индијски министар одбране Кришна Менон (Krishna Menon) састали су се три пута како би разговарали о граници. Након сваког састанка, Менон је слао телеграм Нехруу о садржају разговора како не би претерао. Ји је предложио да обе стране издају саопштење у којем се наводи да су вођени конструктивни разговори о граници и да стране намеравају да наставе такве разговоре у блиској будућности. Менон се сагласио и обећао да ће послати хитан телеграм Нехруу како би Ји могао да добије дефинитиван одговор пре него што оде за Кину. Међутим, Нехру није био у престоници, већ на путу у јужној Индији. Када му је телеграм коначно уручен, Нехру је одмах одговорио потврдно, али је већ било прекасно. Ји је већ био напустио Женеву, верујући да Нехруов изостанак одговора значи одбијање саопштења и даљих разговора. Након што се Менон вратио у Индију, у штампу су процуреле вести да је тајно преговарао са Кинезима у Женеви, али без детаља о томе шта је то што је постигнуто у корист Индије. Ово је

⁷ У разматрање је узета и идеја паритета ван подручја пута у западном сектору, односно да тамо где Кина подигне положај на брду, Индија добије право да постави сопствени положај на суседном брду. Ниједна од страна не би имала право да уклони тако постављене положаје друге стране.

изазвало толику буру у парламенту да је Нехру попустио, рекавши да никаквих разговора није било, осим куртоазне комуникације на тему Лаоса.

Међу онима који су учествовали у епизоди из јула 1962. Године, постоји мишљење да је током жучне дебате Нехру почео да показује необичну тенденцију повлачења пред критикама, вероватно због свог већ озбиљно нарушеног здравља. Да је само неки отпорнији министар спољних послова био у стању да издржи налет критика у парламенту у то време, што није било могуће будући је Нехру био и премијер и министар спољних послова – и да је прошло још неколико недеља након што се јавна прашина слегла, Нехру је, као премијер са дистанце, можда могао да настави дијалог и практично га спроведе у духу Ји-Менон (Lall 1981, 157). Међутим, чак и да је то био случај, видели смо да је прошло врло мало времена од Женеве до Маовог повратка на конференцији у Беидаихеу, што је означило дефинитиван крај било каквог детанта са Индијом, кинески напад је постао неизбежан и догодио се у октобру 1962. године.

Након рата 1962. године догодила су се још три сукоба. Први се догодио на превоју Нату Ла у централном сектору 1967. године, што је за последицу имало око стотину жртава на обе стране (Balazs 2021, 153-162). Индијски војници су покушали да поставе бодљикаву жицу на превоју како би направили бољу демаркацију за оно што су перципирали као граничну линију и као одговор на кинеско копање ровова у близини. У знак одмазде, кинески војници су покренули артиљеријски напад, оптуживши Индијце за упад на њихову територију. Индијска премијерка Индира Ганди овластила је команданте да узврате ватру на кинеске положаје. Погинуло је више Кинеза него Индијаца, а кинеске снаге су се повукле 3 километра од својих првобитних положаја. Други сукоб догодио се 1975. године у источном сектору на превоју Тулунг Ла (Verma 2024, 397). Мала индијска патрола наишла је на кинеску заседу која је штитила структуру бункера у спорном подручју. Иако су четири индијска војника погинула, овог пута Индира Ганди је наложила локалном индијском команданту да деескалира ситуацију кроз преговоре са својим кинеским колегом (Krishnan 2020).

Конечно, трећи сукоб догодио се у источном сектору, у долини реке Сумдоронг Чу (Balazs 2021, 170-208; Joshi 2022). Након рата 1962. године, индијска територија дуж Мекмахонове линије била је у великој мери демилитаризована, а нови кинески напад очекивао се на нижим надморским висинама даље на југу (Pardesi 2019, 538). Године 1981. Ганди је одобрила поновну милитаризацију источног сектора, познату као Операција Соко (Operation Falcon). Ова одлука је донета због јачања сецесионистичких снага, које су прошле обуку на североистоку земље у Кини током касних 1970-их. У Индији је постојала забринутост да би без јачег

војног присуства дуж границе, ПЛА потенцијално могла да се удружи са сецесионистима (Mansingh 1984, 251-252).

Године 1985, индијска јединица која је била ангажована у појачаним активностима изградила је испоставу у долини реке Сумдоронг Чу. Међутим, повукли су се током зиме и били су изненађени када су следећег лета тамо затекли ПЛА. Индијска јединица била је готово потпуно опкољена од стране ПЛА.⁸ Оближња индијска војска је притекла у помоћ, ослободила саборце из окружења и успоставила линију одбране на околним висовима. Пуцање у ваздух са индијске стране послужило је као сигнал упозорења. Кинези нису узвратили ватру. Уместо тога, почели су да утврђују сопствене положаје насупрот индијским. Током марта и маја 1987. године, обе стране су изводиле масовне војне вежбе, што је довело до ескалације тензија. Међутим, након посете индијског премијера Раџива Гандија Пекингу 1988. године, тензије су почеле да опадају. Споразум о мирном управљању границама између Кине и Индије из 1993. додатно је ублажио тензије. Криза је окончана 1995. године без иједне жртве.

Зашто су Кинези изабрали употребу силе 1967. и 1975. године, али су се ограничили на војно размештање 1986. године? Зашто је Индија одговорила силом 1967. године, али не и у осталим случајевима? Кинеско политичко руководство се определило за силу 1967. године како би угушило унутрашње сукобе, укључујући и оне унутар војске, усред хаоса Културне револуције. Скретањем фокуса на спољног непријатеља, руководство је имало за циљ да спречи потпуни слом између војног корпуса и дивизије, који су били повезани са сукобљеним масовним друштвеним организацијама. Питање о којем се радило била је замена секретара КПК на Тибету (Balazs 2021, 167). Индијска реакција није могла да буде другачија, јер Њу Делхи у то време није размишљао о детанту са Пекингом. Не само да је сећање на рат из 1962. године било свеже, већ је било још свежије сећање на кинеске ултиматуме, претње и помоћ Пакистану током његовог рата са Индијом 1965. године (Madan 2020, 181-185). Године 1975. Пекинг је такође оштро реаговао, јер је још увек био несигуран у погледу изводљивости детанта са Индијом. Од 1973. године, Индија је покушавала да смањи значајну зависност од СССР-а унапређењем односа са САД и Кином. Премијерка Ганди је чак 1974. године изјавила да Индија жели пријатељство са Кином, након што је претходно одбила планове Брежњева за колективну безбедност, који су били штетни за Кину (Madan 2020, 262-265, 268, 270-271). Са друге стране, Кина је послала

⁸ Спор је настао услед различитих виђења о томе шта је тачно Мекмахонова линија означавала у уговору из 1914. Линија на оригиналној мапи ниске резолуције је веома дебела, па су различита тумачења неизбежна. Индијци, за разлику од Кинеза, тврде да линија одражава развође (вододелницу).

свој стонотениски тим у Индију у јануару 1975. године. У фебруару је кинески потпредседник владе током посете Калкути изјавио да је Кина спремна за дијалог са Индијом. Кина је такође престала да осуђује Индију у УН. Међутим, Кина није признала припајање Сикима Индији 1975. године. Кина је наставила да подржава Пакистан и његов нуклеарни програм, као и антииндијску пропаганду у Непалу. Овај приступ „топло-хладно“ према Индији трајао је до краја 1975. године, када је Денг постао уверен да Индија заиста захлађује своје односе са СССР-ом и покушава да побољша односе са кинеским савезником Пакистаном (Madan 2020, 272). Денг је до овог уверења дошао након убиства индијских војника на превоју Тулунг Ла, а Ганди је много пре тога стекла утисак да је детант са Кином неопходан, те отуда долази и њена млака реакција на кинески напад 1975. године. За разлику од 1967. године, контекст је сада био такав да је имала много више простора за маневар. Није морала да брине о оптужбама за „издају“ од стране опозиције у парламенту, јер је на снази било ванредно стање (Madan 2020, 271).

Кинези нису повећали своје војно присуство у источном сектору одмах након индијске Операције Соко, већ тек након што је Индија одбила Денгов пакет аранжман, који је заправо оживео план размене Џу Енлаја (Garver 2001, 101). С друге стране, индијско одбијање оваквог пакет аранжмана било је више ствар случаја него резултат хладног реалистичког прорачуна. Индира Ганди је заправо прихватила споразум у начелу, али је навела да он може да се спроведе тек након наредних избора у Индији (Saran 2018).⁹ Ова одлука је донета како би се избегао ризик од изборног пораза због оптужби за „млаку“ реакцију. Међутим, након атентата на Индиру Ганди крајем 1984. године, ова идеја је напуштена. Вероватно би и Индирин наследник Раџив Ганди прихватио пакет аранжман. Међутим, Кинези су у међувремену изгубили стрпљење, посебно након што су чули говор Горбачова у Владивостоку у јулу 1986. године у којем је Кини понудио једностране уступке и предложио ублажавање тензија (Kaczmarek 2015, 8; Simes 1986, 488). Постоји и мишљење да су Кинези одустали од пакет аранжмана (и реактивирали старе претензије на цео источни сектор) зато што су „јастребови“ ојачали након што су се ухватили за пасус из недавно објављене преписке између Џуа и Нехруа, у којем Џу наводи да би прихватање Мекмахонове линије значило „срамоту за земљу кроз продају

⁹ Амбасадор Индије у Пекингу пренео је кинеској влади генералну спремност Индије да прихвати пакет аранжман. Међутим, прихватање је било условљено тиме да се Кина одрекне свих територија у западном сектору које је освојила у биткама са индијским јединицама, како непосредно пре, тако и током рата 1962. године.

националне територије“ (Garver 2001, 104, 107). Управо ту леже разлози због којих је Кина појачала трупе у источном сектору и ушла у спорна подручја.

Ниједна од страна није желела даљу ескалацију. Одлука индијског генерала Сундарџија (Sundarji) да пошаље целу бригаду према Сумдоронг Чуу, покренула је спиралу узајамног опкољавања и нагомилавања трупа, али се то догодило без знања цивилних власти (Joshi 2022). Раџив Ганди је ипак накнадно одобрио Сундарџијеву одлуку, задржавајући је на нивоу војног размештања. Заузимајући чврст став, перципиран је као непоколебљиви бранилац националних интереса, што му је касније олакшало да: 1) напусти решавање граничног питања као предуслова за побољшање односа са Кином у свим осталим областима, и 2) изјави да је Тибет унутрашња ствар Кине када је посетио Пекинг 1988. године (Joshi 2022; Pardesi 2019, 546; Ganguly 1989, 1133). Зато греше они који мотиве за Гандијеву умерену ескалацију у Сумдоронг Чуу, детант са Кином и слабљење веза Индије са Москвом траже у: 1) зближавању Русије са Пекингом, 2) Гандијевој потреби да поентира на спољнополитичком плану након корупционашког скандала Бофорс, или 3) неуспешном гушењу побуне Сиика у Пенџабу (Ganguly 1989, 1133). Као што смо видели, Раџивова мајка Индира желела је детант са Кином пре било каквих знакова отопљавања кинеско-совјетских односа, али то није реализовано због изборних ограничења и њеног атентата. Раџив је такође тежио детанту пре скандала Бофорс 1988. године и Сундарџијеве ескалације (Singh 2009, 114-115). А Пекинг је посетио након успешног сламања сиикских побуњеника у Операцији Црни Гром II (Operation Black Thunder II) (Chima 2010, 163-164). У суштини, његова једина брига била је како да се супротстави антикинеским расположењима у влади и јавном мњењу. Међутим, та брига је ублажена Сундарџијевом неочекиваном акцијом. Уздржаност Кине током ове кризе могла би да се објасни одсуством претњи од стране великих сила и мобилизацијом конзервативних кругова унутар партије. То је довело до снажнијег ангажовања ПЛА дуж границе, али без употребе силе (Balazs 2021, 202-207). Балаж је овог пута у праву, за разлику од свог става о рату из 1962. године. Денг је годинама пре инцидента у Сумдоронг Чуу маневрисао између конзервативне и либералне фракције партије, али након што су либерали предвођени Ху Јаобангом покушали да га уклоне са врха партије, Денг се сврстао уз конзервативце у већини питања. Размештање снага са Индијом у источном сектору било је само једна ставка на листи жеља конзервативаца која би делимично могла да задовољи њихове апетите. Прецизније, размештање је служило да их увери у Денгову доктринарну ортодоксију, која је претходно била уздрмана његовим поменутиим маневрисањем, док су мање затегнути односи са САД и СССР-ом разлог због којег се позирање није развило у нешто озбиљније.

Гранични спор између Кине и Индије у периоду након Хладног рата

Крај Хладног рата ослабио је везе између Москве и Делхија, као и између Вашингтона и Пекинга. Након догађаја на Тргу Тјенанмен, Индија није осудила акције кинеских власти против студената, нити је увела санкције Кини као што су то учиниле поједине западне земље (Ganguly 1989, 1135; Saran 2018; 2022). Индија и Кина су унапредиле односе у свим областима, укључујући и наведени споразум о мирном управљању границама. За разлику од претходних индијско-пакистанских ратова и криза у Кашмиру, Кина је током немира 1989/90. и Каргилског рата 1999. године престала да прети Индији отварањем другог фронта и ублажила је своју подршку Пакистану (Garver 2001, 227-234, 239), након чега је уследио успешан нуклеарни тест Индије 1998. године. Као главни разлог за овај тест, индијски премијер Ваџпаји (Vajpayee) и министар одбране Фернандес (Fernandes) навели су Кину (Malone and Mukherjee 2010, 143). Међутим, након индијског теста и таквих изјава Кина није одмах почела да масовно гомила трупе на граници, већ је било потребно да Индија поново актуелизује тибетанско питање да би Кина почела да поново прави проблеме Индији дуж границе.

Кључни моменат био је именовање Сјама Шарана (Syam Sharan) за секретара за спољне послове у јулу 2004. године. Једна од његових првих одлука била је да подигне званичне контакте са Далај Ламом, који су до тада били на изразито ниском нивоу. Официр за везу Министарства спољних послова са Далај Ламом унапређен је са ранга подсекретара у ранг директора. Поред тога, официру су додељене проширене дужности које су укључивале праћење дијалога између Пекинга и Далај Ламе, као и информисање Далај Ламе о ставовима Индије према Кини. Иако Кинези нису одобравали раније контакте, Индијци су их перципирали као негацију политичке улоге Далај Ламе, с тим што је сада било евидентно да Индија поново третира Далај Ламу као политичку фигуру, као што је то чинила пре 1988. године, као и да обнавља своју улогу наводног посредника у решавању тибетанског питања. Уведена је и пракса да се индијски секретар за спољне послове састаје са Далај Ламом сваке године како би разговарали о односима са Кином и потенцијалном повратку тибетанских емиграната из Индије на Тибет (Gupta 2014).¹⁰ Стога је веома индикативно да је након 1988.

¹⁰ Иако је Индија деградирала официра за везу са Далај-ламом након 2011. године, од значаја је чињеница да се први оружани сукоб између кинеске и индијске војске догодио у априлу 2013. године. У то време, државни секретар за спољне послове, Матаи, још увек је био на функцији и такође се састао са Далај-ламом како би разговарали о кинеско-тибетанским односима (Gupta 2014). Поред тога, током своје инаугурације 2014. године, индијски премијер Модии позвао је шефа тибетанске владе у егзилу у Индији, Лобсанга Сангаја

године Индија по први пут изразила забринутост због јачања кинеске путне инфраструктуре дуж границе и то само неколико месеци након што је однос између Њу Делхија и Далај Ламе подигнут на виши ниво. Као одговор на то, Индија је најавила јачање сопствених капацитета на граници (Gupta 2014). Први инцидент био је тада само питање времена, а догодио се 2007. године када је ПЛА уништила три празна индијска бункера изграђена 2005. године на тремеђи Кине, Бутана и Индије. Кинези су тврдили да су се бункери налазили на њиховој страни границе.

Међутим, до директног сукоба између трупа није дошло све до немира у Ласи 2008. године и слома преговора између Кине и тибетанске владе у егзилу (који су почели 2002. године) у јуну 2012. године. Два преговарача Далај Ламе поднела су оставке након што су на Тибету случајеви самоспаљивања у знак протеста против кинеске власти достигли врхунац (Gupta 2014). Уследили су гранични сукоби: Депсанг-Балц 2013, Чумар-Демчок 2014, Депсанг-Буртсе 2015 и Галван 2020–2024 у западном сектору, и Доклам 2017 у источном сектору (Mehta 2023; Chadha 2024, 9). Сви ови инциденти могу да се класификују као размештање војних снага у спорним областима, изузев Галвана, где је било двадесет мртвих на индијској и најмање четири на кинеској страни. Зашто је онда само у Галвану дошло до погибије војника на обе стране, док су остали случајеви решени благовременим преговорима на бази *status quo ante*? Такође, пошто су сви инциденти почели након кинеских активности у спорним областима, какве су то унутрашње кинеске политичке околности допринеле избијању ове четири епизоде?

Галван се није догодио због намера политичког или војног руководства било које стране. Након састанка команданата обе стране, према уобичајеној процедури за превазилажење претходних инцидената, кинески командант је реаговао на начин који би изненадио чак и његове надређене у Пекингу или је то барем био утисак индијског генерала Џошија који је у то време био у Галвану. Према његовим речима, кинески командант је био на челу јединице која је недавно прекомандована у Аксај Чин, без искуства у преговарању са индијском страном у сличним ситуацијама (Bharat Shakti 2025). Стога се неочекивани инцидент појављује као кључни фактор у ескалацији кризе, што је у супротности са рационалношћу реализма. Међутим, Индија је брзо пристала да се врати на *status quo ante* на свим тачкама на којима су се две војске среле, док је Кина то одбијала да учини на две сукобљене тачке у Галвану све до 2024. године.

Начин на који је Кина попустила у погледу ове последње две тачке у Галвану, такође пружа одговор на друго питање које се тиче динамике унутар саме Кине.

(Lobsang Sangay) да присуствује церемонији заједно са другим политичким званичницима из иностранства (Hall 2019, 5).

Споразум са Индијом постигнут је тек када је Си (Xi) заменио војно руководство у јуну/новембру 2024. године. Исти образац се појавио и током претходних криза. Неки индијски аутори верују да је у случају Доклам, НОА (Народноослободилачка армија) самостално покренула то питање, без знања цивилног руководства. У прилог овој тврдњи, они указују на смену кинеског начелника Генералштаба Фанг Фенгхуија (Fang Fenghui) уочи решавања кризе (Gokhale 2017). Још увек је прерано да знамо све детаље политичких сукоба у Кини као што је то био случај у Маовом периоду. Међутим, нема сумње да је Си, од доласка на власт, активно ангажован у континуираној „анти-корупцијској“ кампањи против руководства НОА, које се редовно сумњичи за нелојалност цивилним властима (Lin et al. 2026). За разлику од 1980-их, када се НОА залагала за оштру политику према Индији и служила као конзервативни пол у сукобу између центристичке и либералне фракције партије, НОА сада стоји као заговорник чвршћег курса према Индији са само једним супротстављеним полом (Си) који заговара блажи приступ. Замена не само највиших командних положаја у западној војној области (Тибет и Сјинђанг), већ и бројних нижих ешалона одговорних за логистику, управљање, администрацију и војну обуку (Desai 2026, 12; Czind and Matthias 2026, 17) посебно је индикативна. Међутим, упркос чињеници да су генерали замењени, чиме је враћен мир на граници, изградња кинеске инфраструктуре дуж границе није се смањила (Desai 2026, 14). Ово сугерише да Сију не одговарају гранични инциденти, посебно не сукоби који за последицу имају погибију војника. Све док Индија одржава или интензивира политички дијалог са тибетанским изгнаницима у Индији, Кина ће држати гранично питање отвореним. Кина ће унапредити други ешалон одбране границе јачањем инфраструктуре, док ће настојати да први ешалон одбране границе одржи што је могуће више без тензија.

Закључак

У овом раду смо истраживали порекло граничног спора између Кине и Индије, као и факторе који су утицали на његову ескалацију. Иако су реалистички фактори одиграли одређену улогу, унутрашњи политички контекст, као што су избори, унутарпартијски сукоби, цивилно-војне несугласице, стилови вођства, пољопривредне или економске флукуације, кашњења у комуникацији, често је био одлучујући фактор. Решавање граничног спора није било немогуће замислити чак ни у таквом контексту, али су број и испреплетеност фактора, као и неусклађеност њиховог тајминга са обе стране границе, то свели на веома низак степен вероватноће.

На неке од ових фактора људи још увек могу да утичу, али нису сви подједнако чести или важни. Сматрамо да је најважнији фактор међу њима био политички рад тибетанских изгнанника у Индији. Кинески

„јастребови“ вешто су користили ову чињеницу као доказ да Индија није престала да игра на „тибетанску карту“. У међувремену, индијски „јастребови“ су користили чињеницу да Кина, у сарадњи са Пакистаном и другим суседима Индије, покушава да потисне утицај Индије и спречи је да буде лидер чак и у сопственом дворишту Јужне Азије. Отуда долази њихов аргумент да не виде шта би Индија добила ако би потпуно угушила политички рад тибетанске емиграције. Ако би кинески и индијски „голубови“ укинули ове аргументе „јастребова“, шансе за решавање спора би се у знатној мери повећале.

Уверени смо да би Кина и Индија данас то могле да постигну, а да ниједна од страна не изгуби на моћи или престижу. Елите у обе земље могле би детаљније да проуче начин на који су Аустрија и Русија решиле свој територијални спор током и након Бечког конгреса 1815. године. Решавање тог спора поставило је темеље за заједничке стратешке визије на европском тлу (барем у Италији и Централној Европи), што је њихове односе дугорочно поставило на стабилан колосек. Оно што је Аустрија била Русији у погледу војних и економских капацитета, Индија је данас Кини (Jarrett 2013, 89; Mearsheimer 2001, 71; Singh 2025, 131; Agora 2026, 13). Исто тако, баш као што је Пољска у то време била спорна између Аустрије и Русије, Тибет је споран између Индије и Кине у модерно доба. Русија је показала умереност уступањем мањих пољских територија Аустрији. Такође се одрекла контроле над градом Краковом¹¹ под условом да буде стављен под међународну управу, иако је након две деценије Русија пристала да га Аустрија у потпуно интегрише (Jarrett 2013, 99-100, 110, 115, 118, 125, 130; Degan 1997, 378). Поред тога, Русија је одлучила да призна Италију као интересну сферу Аустрије (Reinerman 1974, 274). Са друге стране, Аустрија је показала велико поштовање према руским интересима током Пољског устанка 1830. године. Након рушења руске власти у Пољској од стране пољских устаника, Аустрија је почела да хапси побуњенике који су прелазили њену територију и забранила било какву њихову активност против Русије, иако је одбила њихово изручење (Vyčichlo 2025, 63).

Ово би значило да би Индија могла да укине права тибетанској емиграцији на политички рад који је повезан са Тибетом. Поготово ако знамо да је и независни Тибет имао краткотрајан гранични спор са независном Индијом пре 1950. године.¹² Заузврат, Кина би имала више мотивације да

¹¹ Краков је за Русију био стратешки важан у циљу обуздавања агресије са запада, а за Аустрију зато што је главни руски правац инвазије ка Бечу пролазио кроз Краков.

¹² Лхаса је захтевала да Индија врати области које су британски колонијалисти одузели Тибету (Ganguly, Pardesi, and Thompson 2023, 69). Такав спор би сигурно за последицу имао кинеско мешање на страни Тибета.

се позабави граничним питањем на основу готово спроведеног плана размене Џу Енлаја (модификованог од стране Нехруа). Према овом плану, Кина би се одрекла целог источног сектора у корист Индије и учинила уступке у западном сектору (задржавајући пут ка Сјинђангу)¹³ Кина би такође водила своју политику према јужноазијским земљама не једнострано као до сада, већ у сарадњи са Индијом, о чему су лидери обе земље већ разговарали (Timalsina 2022, 56; Gokhale 2022, 26).

Оно што би данас представљало много већи изазов него у Европи почетком деветнаестог века, јесте утицај избора. Потреба за победом на изборима у Индији много је већа препрека у регулисању границе са Кином на овај начин, него било какав отпор дворских кругова тадашњем руско-аустријском компромису. С друге стране, са новим политичким образовањем и културом дијалога унутар парламента, политичких партија и удружења грађана, антикинеско расположење у Индији би се на крају довољно смањило да помогне у постизању коначног компромиса на граници између Индије и Кине. Стога би спремност обе земље да крену овим путем ка решавању спора, била тек почетна тачка из које би требало да произађу сви будући практични напори обе стране. Потпуна практична имплементација овог почетног предлога политике захтева свеобухватну анализу свих потенцијалних изазова и вероватних одговора релевантних актера – што је све изван оквира овог чланка и прикладније за нека будућа истраживања.

References

- Andrugsang, Gampo Tashi. 1973. *Four Rivers, Six Ranges: Reminiscences of the Resistance Movement in Tibet*. Dharmasala: Information and Publicity Office of H.H. The Dalai Lama.
- Arora, Vanshika. 2026. "India-China: Tale of Two Economies (1990-2025)". *Iconic Research and Engineering Journals* 9 (9): 13-23. <https://doi.org/10.64388/IREV9I9-1714755>
- Bajpaee, Chietigj, and Yu Jie. 2025. *How China–India relations will shape Asia and the global order*. London: Chatham House.
- Bajpai, Kanti. 2021. *India Versus China: Why They Are Not Friends*. New Delhi: Juggernaut.

¹³ Забраном политичког рада тибетанских емиграната у вези са кинеским Тибетом, уклонио би се главни разлог за кинеску војну активност од 1955. године у спорним граничним областима. Стога је замисливо да би се Кина у корист Индије одрекла свих области које је оспоравала од 1955. године кроз акције своје војске, изузев стратешки важног пута.

- Balazs, Daniel. 2021. *Wars, Fought and Unfought: China and the Sino-Indian Border Dispute*. Doctoral dissertation. S. Rajaratnam School of International Studies, Nanyang Technological University.
- Bharat Shakti. 2025. "Lt Gen YK Joshi: After Initial Surprise, We Turned The Tables On The PLA". *YouTube* video, June 14, 2025, 53:04 min. <https://www.youtube.com/watch?v=aLY7iozvsY>.
- Chadha, Saheb Singh. 2024. *Negotiating the India-China Standoff: 2020–2024*. Washington, D.C.: Carnegie Endowment for International Peace.
- Chakravarti, P.C. 1967. *India's China Policy*. Bloomington: Indiana University Press.
- Chima, Jugdep S. 2010. *The Sikh Separatist Insurgency in India: Political Leadership and Ethnonationalist Movements*. New Delhi: Sage Publications India.
- Czind, Jonathan A., and Allie Matthias. 2026. "Xi Renovates the High Command with a Sledgehammer". In: *Assessing Xi's Unprecedented Purges of China's Military: Key Developments and Potential Implications*, 16-18. Washington, D.C.: Centre for Strategic and International Studies.
- Degan, Vladimir Đuro. 1997. *Sources of International Law*. Hague: Kluwer Law International-Martinus Nijhoff Publishers.
- Desai, Suyash. 2026. "Operational Continuity on the China-India Border Despite Purges". In: *Assessing Xi's Unprecedented Purges of China's Military: Key Developments and Potential Implications*, 12-15. Washington, D.C.: Centre for Strategic and International Studies.
- Frankel, Francine R. 2020. *When Nehru Looked East: Origins of India-US Suspicion and India-China Rivalry*. Oxford: Oxford University Press.
- Ganguly, Šumit. 1989. "The Sino-Indian Border Talks, 1981-1989: A View from New Delhi". *Asian Survey* 29 (12): 1123-1135.
- Ganguly, Šumit, Manjeet S. Pardesi, and William R. Thompson. 2023. *The Sino-Indian Rivalry: Implications for Global Order*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Garver, John. 2001. *Protracted Contest: Sino-Indian Rivalry in the Twentieth Century*. Seattle and London: University of Washington Press.
- Garver, John. 2006. "China's Decision for War with India in 1962". In: *New Directions in the Study of China's Foreign Policy*, edited by Alastair Iain Johnston and Robert S. Ross, 86-130. Stanford: Stanford University Press.
- Gokhale, Nitin A. 2017. *Securing India the Modi Way: Pathankot, Surgical Strikes and More*. New Delhi: Bloomsbury Publishing India.
- Gokhale, Vijay. 2021a. *The Long Game: How the Chinese Negotiate with India*. Haryana: Vintage.
- Gokhale, Vijay. 2021b. *The Road from Galwan: The Future of India-China Relations*. Washington, D.C.: Carnegie Endowment for International Peace.

- Gokhale, Vijay. 2022. *A Historical Evaluation of China's India Policy: Lessons for India-China Relations*. Washington, D.C.: Carnegie Endowment for International Peace.
- Gopal, Sarvepalli. 1984. *Jawaharlal Nehru: A Biography (Volume Three 1956-1964)*. Delhi-Bombay-Calcutta-Madras: Oxford University Press.
- Gupta, Amit R. Das. 2017. "Foreign Secretary Subimal Dutt and the prehistory of the Sino-Indian border war". In: *The Sino-Indian War of 1962*, edited by Amit R. Das Gupta and Lorenz M. Lüthi, 48-67. New York: Routledge.
- Gupta, Shishir. 2014. *The Himalayan Face-Off: Chinese Assertion and the Indian Riposte*. Gurgaon: Hachette India.
- Hall, Ian. 2019. *Modi and the Reinvention of Indian Foreign Policy*. Bristol: Bristol University Press.
- Hall, Ian. 2020. "China in India's strategic thought". In: *Routledge Handbook of China-India Relations*, edited by Kanti Bajpai, Selina Ho, and Manjari Chatterjee Miller, 151-166. New York: Routledge.
- Jarrett, Mark. 2013. *The Congress of Vienna and its Legacy: War and Great Power Diplomacy after Napoleon*. London: I.B. Tauris.
- Joshi, Manoj. 2022. *Understanding the India-China Border: The Enduring Threat of War in the High Himalaya*. London: Hurst & Company.
- Jun, Niu. 2005. *1962: The Eve of the Left Turn in China's Foreign Policy*. Washington, D.C.: Woodrow Wilson International Centre for Scholars.
- Kaarbo, Juliet. 2015. "A Foreign Policy Analysis Perspective on the Domestic Politics Turn in IR Theory". *International Studies Review* 17 (2): 189-216.
- Kaczmarek, Marcin. 2015. *Russia-China Relations in the Post-Crisis International Order*. New York: Routledge.
- Khilnani, Sunil, Rajiv Kumar, Pratap Bhanu Mehta, Prakash Menon, Nandan Nilekani, Srinath Raghavan, Shyam Saran, and Siddharth Varadarajan. 2012. *Nonalignment 2.0: A Foreign and Strategic Policy for India in the Twenty-First Century*. New Delhi: Centre for Policy Research.
- Knaus, John Kenneth. 1999. *Orphans of the Cold War: America and the Tibetan Struggle for Survival*. New York: Public Affairs.
- Krishnan, Ananth. 2020. "Torture, not firing, behind China border deaths in 1975, recalls veteran", *The Hindu*, September 21. <https://www.thehindu.com/news/national/torture-not-firing-behind-china-border-deaths-in-1975-recalls-veteran/article32654100.ece>
- Lall, Arthur. 1981. *The Emergence of Modern India*. New York: Columbia University Press.
- Lin, Bonny, Brian Hart, Thomas J. Christensen, John Culver, Jonathan A. Czin, Suyash Desai, M. Taylor Fravel, Allie Matthias, and Joel Wuthnow. 2026. *Assessing Xi's*

- Unprecedented Purges of China's Military: Key Developments and Potential Implications*. Washington, D.C.: Centre for Strategic and International Studies.
- Lüthi, Lorenz M. 2017. "India's Relations with China, 1945-74". In: *The Sino-Indian War of 1962*, edited by Amit R. Das Gupta and Lorenz M. Lüthi, 29-47. New York: Routledge.
- Lüthi, Lorenz M., and Amit R. Das Gupta. 2017. "Introduction". In: *The Sino-Indian War of 1962*, edited by Amit R. Das Gupta and Lorenz M. Lüthi, 1-26. New York: Routledge.
- MacFarquhar, Roderick. 1974. *The Origins of the Cultural Revolution: Contradictions among the People, 1956-1957*. New York: Columbia University Press.
- MacFarquhar, Roderick. 1997. *The Origins of the Cultural Revolution: The coming of the cataclysm, 1961-1966*. Oxford-New York: Oxford University Press-Columbia University Press.
- Madan, Tanvi. 2020. *Fateful Triangle: How China Shaped U.S.-India Relations During the Cold War*. Washington, D.C.: Brookings Institution Press.
- Malone, David M., and Rohan Mukherjee. 2010. "India and China: Conflict and Cooperation". *Survival* 52 (1): 137-158. <https://doi.org/10.1080/00396331.003612513>
- Mansingh, Surjit. 1984. *India's Search for Power: Indira Gandhi's Foreign Policy 1966-1982*. New Delhi: Sage Publications.
- Mearsheimer, John J. 2001. *The Tragedy of Great Power Politics*. New York-London: W.W. Norton & Company.
- Mehta, Shibani. 2023. "Impasse at the LAC: An Examination of the 2013, 2014, and 2015 Standoffs", *Carnegie Endowment for International Peace*, August 31. <https://carnegieendowment.org/research/2023/10/impasse-at-the-lac-an-examination-of-the-2013-2014-and-2015-standoffs>
- Mullik, Bhola Nath. 1971. *My Years With Nehru: The Chinese Betrayal*. Bombay: Allied Publishers.
- Pardesi, Manjeet S. 2022. "India's China strategy under Modi: continuity in the management of an asymmetric rivalry". *International Politics* 59 (1): 44-66. <https://doi.org/10.1080/14736489.2024.2423996>
- Pardesi, Manjeet S. 2019. "Managing the 1986-87 Sino-Indian Sumdorong Chu Crisis". *India Review* 18 (5): 534-551. <https://doi.org/10.1080/14736489.2019.1703364>
- Parent, Joseph M., and Sebastian Rosato. 2015. "Balancing in Neorealism". *International Security* 40 (2): 51-86. https://doi.org/10.1162/ISEC_a
- Raghavan, Srinath. 2010. *War and Peace in Modern India*. New York: Palgrave Macmillan.

- Ramesh, Jairam. 2005. *Making Sense of Chindia: Reflections on China and India*. New Delhi: India Research Press.
- Reinerman, Alan J. 1974. "Metternich, Alexander I, and the Russian Challenge in Italy, 1815-20". *The Journal of Modern History* 46 (2): 262–276.
- Saran, Shyam. 2022. *How China Sees India and the World*. New Delhi: Juggernaut.
- Saran, Shyam. 2018. *How India Sees the World: Kautilya to the 21st Century*. New Delhi: Juggernaut.
- Simes, Dimitri K. 1986. "Gorbachev: A New Foreign Policy?". *Foreign Affairs* 65 (3): 477–500.
- Singh, Iqbal. 1998. *Between the Two Fires: Towards an Understanding of Jawaharlal Nehru's Foreign Policy II*. Hyderabad: Orient Longman.
- Singh, Natwar K. 2009. *My China Diary 1956-88*. New Delhi: Rupa Publications India.
- Singh, Rajinder. 2025. "Comparative Analysis of Defence R&D Budgets: Dominance of China and Aspirations of India in Military Modernisation for 2023-24". *Journal of Contemporary Politics* 4 (3): 131–137. <https://doi.org/10.53989/jcp.v4i3.25.75>
- Singh, Zorawar Daulet. 2020. *Powershift: India-China Relations in a Multipolar World*. New Delhi: Pan Macmillan India.
- Suryanarayana, Pisupati Sadasiva. 2021. *The elusive tipping point: China-India ties for a new order*. Singapore-Hackensack-London: World Scientific Publishing.
- Tripathi, Devi Prasad, and Bali R. Deepak. 2012. *India China Relations: Future Perspectives*. New Delhi: Vij Books India.
- Timalsina, Saroj Kumar. 2022. "Nepal, India, and China: the Two plus One Discourse". *The Batuk* 8 (2): 56–62. <https://doi.org/10.3126/batuk.v8i2.47014>
- Verma, Raj. 2024. "India–China rivalry, border dispute, border standoffs, and crises". *India Review* 23 (5): 397–408. <https://doi.org/10.1080/14736489.2024.2423996>
- Vuković, Nebojša. 2018. "Geostrategijsko nadmetanje između Kine i Indije u Južnoj Aziji". *Međunarodna politika* LXIX (1172): 68-83.
- Vuković, Nebojša. 2020. "Perspektive američko-indijskog savezništva u svetlu kineske pretnje". *Međunarodna politika* LXXI (1179-80): 48-64. https://doi.org/10.18485/iipe_mp.2020.71.1179_80.3
- Vyčichlo, Jiří. 2025. *Palmerston and Metternich's Austria, 1830–1841: Clash of Ideas in the Balance of Power*. Oldenbourg: De Gruyter.
- Xiaowen, Hu. 2020. "The 1950s in China-India Relations". In: *Routledge Handbook of China–India Relations*, edited by Kanti Bajpai, Selina Ho, and Manjari Chatterjee Miller, 87-104. New York: Routledge.